

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Вінницької обласної
станції юних натуралістів

О.А. Драгомирецька **О.А. Драгомирецька**

«*30*» *12* 20*24* р.

Звіт
про роботу Вінницької обласної станції юних
натуралістів за 2024 рік

Обговорений на засіданні
педагогічної ради колективу
«*30*» *12* 20*24* р.

м. Вінниця

ЗМІСТ

№	Назва розділу	ст.
1.	Загальна характеристика закладу.	4-9
1.1.	Інформація про заклад	4
1.2	Напрями роботи закладу під час воєнного стану в Україні	8
1.3	Основні досягнення та виклики	9
2.	Координаційно-методична робота	9-17
2.1	Мережа профільних ЗПО в регіоні	9
2.2	Навчально – методичне забезпечення змісту позашкільної освіти.	10
2.3	Науково – методична робота з педагогічними кадрами	11
2.4	Популяризація еколого – натуралістичного напрямку позашкільної освіти у засобах масової інформації, у соціальних мережах; робота сайту	14
2.5	Партнерські відносини з іншими освітніми та культурними установами, співпраця з громадськими організаціями	15
2.6	Контактна інформація	17
3.	Освітня діяльність	17-21
3.1	Кількість профільних ТУО на базі ЗПО та ЗСО	17
3.2	Дитячий екологічний парламент	18
3.3	Пріоритетні напрями та зміст роботи практичного психолога закладу	19
3.4	Робота Вінницького територіального відділення МАН	20
4.	Організаційно – масова робота	21-32
4.1	Результати освітнього процесу	21
4.2	Організація роботи з дітьми - ВПО	29
4.3	Заходи з національно – патріотичного виховання	30
4.4	Волонтерська діяльність	31
5.	Науково – дослідницька, природоохоронна, проектна діяльність	32-44
5.1	Робота учнівських лісництв	32
5.2	Робота аграрних учнівських об'єднань при закладах освіти Вінницької області.	33
5.3	Робота на НДЗД та робота учнівських трудових аграрних об'єднань, виробничих бригад, об'єктах захищеного ґрунту	35
5.4	Практична природоохоронна робота	37
5.6	Розвиток продовольчої програми на 2022- 2025 роки(за наявності)	42
6	Фінансова діяльність закладу	44
7	Матеріально технічне забезпечення	45
8	Висновки	47

1. Загальна характеристика закладу.

1.1 Інформація про заклад.

Вінницька обласна станція юних натуралістів – позашкільний заклад освіти, що організовує роботу за еколого-натуралістичним напрямком, який передбачає оволодіння вихованцями, учнями і слухачами знаннями про навколишнє середовище, формування в учнівської молоді навиків розв'язання екологічних проблем, залучення їх до практичної природоохоронної діяльності.

Станція юних натуралістів, як складова системи безперервної освіти, надає знання, формуючи вміння та навички за інтересами, забезпечує потреби особистості в творчій та інтелектуальній самореалізації, духовний розвиток, підготовку до активно громадянської діяльності.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Вінницька станція юних натуралістів є об'єктом права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Вінницької області, управління яким здійснює Вінницька обласна Рада.

Вінницька обласна станція юних натуралістів – найбільший в області позашкільний заклад, що є координаційним центром та організатором природоохоронної, натуралістичної, еколого-просвітницької роботи в закладах освіти області .

Позашкільну освіту природоохоронного спрямування у 2024 році здобуває 1885 учнів у 120 гуртках та 32 наукових секціях за 69 напрямками.

Із загальної кількості вихованців 351 – відвідує гуртки екологічного спрямування, 315 – зоологічного, 363 – квітково – декоративного, 356 – біологічного профілю, 500 - здобувачів освіти є слухачами територіального відділення МАН. За віковими категоріями: дошкільного та молодшого шкільного віку – 649 вихованців початкового рівня, середнього шкільного віку основного рівня – 496 вихованців, старшого шкільного віку, вищого рівня – 740.

В закладах освіти області організовано роботу 486 учнівських об'єднань еколого – натуралістичного спрямування , в яких здобувають позашкільну освіту 6019 вихованців.

Забезпечує освітній процес та методичну діяльність педагогічний колектив в складі 29 основних , 24 сумісників та 32 науково – педагогічних працівників за умовами погодинної оплати праці.

Вінницька обласна станція юних натуралістів є методологічним центром організації навчально-методичної роботи з педагогічними працівниками області, громадськими, молодіжними, дитячими організаціями з натуралістичної, природоохоронної роботи та екологічного всеобучу. Заклад проводить семінари, навчальні заняття, видає інструктивно-методичні, організаційні рекомендації, вивчає та популяризує передовий досвід зі згаданих питань.

Обласна СЮН проводить інформаційно-методичну роботу, спрямовану на удосконалення програм, змісту, форм і методів діяльності гуртків, груп та інших творчих об'єднань в закладах освіти області. Враховуючи воєнний стан та вимоги сьогодення, методична робота здійснюється через систему кураторства в районах (яких зараз 6) та територіальних громад цих районів (яких в області 63).

Для педагогічних працівників закладів освіти територіальних громад області з питань позашкільної, еколого-натуралістичної, природоохоронної, дослідницької роботи впродовж 2024 року проведено 19 семінарів-практикумів та днів методичної допомоги.

Для покращення координаційної роботи в територіальних громадах відновлена робота 41 еколого-натуралістичного центру на громадських засадах.

Значна увага приділяється нетрадиційним, інноваційним та практичним формам роботи: майстер-класи, творчі звіти, методичні діалоги, тренінги, дискусії тощо.

Досвідчені педагоги закладу працюють в «Школі педагогічної майстерності», засідання якої здебільшого проводяться в нетрадиційних формах: творчі майстерні, аукціон педагогічних ідей, педагогічний практикум, вебінар, мотиваційна майстерня, семінар-практикум, презентація, івент.

Ефективно пройшли в 2024 році 2 декади педагогічної майстерності, в рамках яких педагоги мали можливість поглибити свої знання та підвищити педагогічну майстерність через фахові семінари-практикуми, майстер-класи, педагогічні тренінги, консультативну роботу.

З метою впровадження нових методик еколого-натуралістичної, природоохоронної, експериментально-дослідницької роботи на базі закладу діяло 5 навчально-методичних майданчиків.

Координаційну, науково-методичну, організаційну та практичну методичну діяльність здійснювала методична рада закладу.

Одним із напрямків методичного супроводу освітнього процесу в закладі та області є підготовка та видавництво методичних матеріалів. У 2024 році підготовлено: 65 – інформаційно – методичних листів, 164 організаційних та підсумкових наказів, 20 – доповідних, 125 – презентацій, 17 – проектів, 2 – робочих зошити, 5 – путівників, 29 – методичних розробок, 74 – статті, 13 – збірок. Проведено 39 семінарів та майстер класів, 237 – екскурсій, відвідано 193 гурткових занять та 63 виховних заходи, надано 926 консультацій. 7 методичних праць були успішно представлені на XVI Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті – 2024», які отримали золоту медаль; 4 методичні роботи здобули перемогу на Всеукраїнському конкурсі методичних розробок та віртуальних ресурсів; 5 – на Всеукраїнському конкурсі видавничої продукції, 1 - на Всеукраїнському конкурсі «Виховати особистість».

У 2024 н .р. підготовлено 22 сучасних інтегрованих навчальних програми гурткової роботи.

Враховуючи воєнний стан та координуючи еколого-натуралістичну, експериментально-дослідницьку роботу, закладом проведено понад 40 обласних масових заходів (науково-практичних конференцій, виставок, презентацій конкурсних робіт, зустрічей тощо), якими було охоплено кожен 5-й здобувач освіти області.

В області продовжується робота з розвитку мережі учнівських наукових товариств, на сьогодні їх функціонує 26.

У особливий період військового стану у 2024 році збережено мережу шкільних лісництв – їх 50, екологічних навчальних стежин - 426, учнівських навчально-дослідних земельних ділянок -190. Діє 60 учнівських трудових об'єднань старшокласників. В закладах освіти області працює 16 юнацьких секцій Українського товариства охорони природи; 19 дитячих громадських екологічних об'єднань (загони, клуби, дитячі екологічні парламенти).

При 29 закладах загальної середньої освіти області працюють наукові товариства де майже 1000 слухачів.

Інноваційні форми методичної, освітньої, виховної роботи успішно поширювались через ЗМІ і сайт закладу. Задля комунікації поза безпосереднім спілкуванням проводиться робота в соціальних мережах: Facebook у групі «Вінницька обласна станція юних натуралістів» та «Вінницьке територіальне відділення Малої академії наук» й сторінка Instagram @station_naturalistiv.

Вінницька обласна станція юних натуралістів інформує про роботу та запрошує до співпраці через Вінницькі медіа. Співпраця з місцевими телеканалами, пресою, телеграм каналами відбувається постійно.

Ефективний методичний супровід в області сприяв активній участі закладів освіти територіальних громад в обласних, Всеукраїнських та Міжнародних еколого-натуралістичних акціях, конкурсах, операціях. Серед яких «День натураліста», «Вчимося заповідувати», «Юннатівський зеленбуд», «Майбутнє лісу в твоїх руках», «Ліси для нащадків», «Зелена естафета», «Галерея кімнатних рослин», «Україна веселкова», «Дослідницький марафон», «Український сувенір» , «Зоологічна галерея» тощо, в яких взяли участь 425 заклади освіти.

Здобувачі освіти області отримали перемогу у 40 Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах. З них переможцями та призерами обласних конкурсів та обласних етапів стали 226 вихованців. Переможцями та призерами Всеукраїнського рівня – 156 учнів.

У 2024 році 172 учні-членів Вінницького територіального відділення МАН стали призерами обласного етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких проєктів. 4 з них стали переможцями у III Всеукраїнському етапі.

Команди вихованців Вінницької обласної станції юних натуралістів беруть участь у Міжнародних та Всеукраїнських конкурсах здійснюючи інтеграцію національної освіти в Європейський освітній простір.

Впродовж 20 років на базі закладу працює літній табір з денним перебуванням «Школа природоохоронного активу «Юннат», який не припиняв свою роботу під час воєнного стану, організовуючи відпочинок та дозвілля не лише для вихованців, а й для дітей внутрішньо переміщених осіб.

10 років поспіль в закладі успішно впроваджується великий патріотичний проєкт «Патріотизм в юннатівському колі» в рамках якого організована акція «Здоров'я нації», суть акції полягає у вирощуванні лікарських рослин, що в подальшому направляються волонтерами на потреби ЗСУ.

Воєнний стан в Україні вимагає особливих форм роботи закладів освіти з напрямку здоров'язберігаючих технологій, особливої психологічної підтримки і допомоги. У закладі працює практичний психолог, що надає консультації дітям, батькам та педагогам, виконуючи, таким чином, місію організатора збереження ментального здоров'я вихованців і педагогів

Для учасників освітнього процесу підготовлено ряд рекомендацій з актуальних проблем: «Підлітковий вік – вік можливостей і ризиків», «Дітям про стрес, емоції, стійкість ... і не тільки», «Як батькам підтримати дітей під час війни», «Попереджений – значить озброєний».

Цикл заходів щодо ментального здоров'я, запроваджених Оленою Зеленською, внесені в плани роботи творчих об'єднань та успішно реалізується в освітньому процесі. В

умовах воєнного стану особливу увагу заклад приділяє здійсненню реалізації проектів у сфері утвердження національної та громадянської ідентичності спрямованих на національно-патріотичне, військово-патріотичне виховання та громадянську освіту. Як приклад варто навести заходи, що були організовані педагогами станції юних натуралістів: Всеукраїнська дитячо-юнацька еколого-патріотична гра «Паросток» (обласний етап), за результатами якої створюється літопис. Щорічно переможці обласного етапу гри виборюють перемогу на Всеукраїнському рівні.

Працює в закладі стратегія національно-патріотичного виховання та утвердження української ідентичності до 2025 року, Всеукраїнський конкурс «Український сувенір» (обласний етап), Всеукраїнський конкурс фотоаматорів «Моя країна – Україна» (обласний етап), Всеукраїнський родинний конкурс «Український коровай» (обласний етап), Всеукраїнський конкурс есе національно-патріотичної тематики «Єднанням сила», Всеукраїнський конкурс «Україна квітуча», дають реальні результати формування української ідентичності у вихованців.

Реальним творцем українства в свідомості вихованців є фольклорний ансамбль народної музики «Дударик».

З початком повномасштабного наступу військ росії в закладі створений потужний волонтерський центр «З Україною в серці», який об'єднав вихованців, педагогів, батьків. Результатом діяльності волонтерського центру стали 12 виїздів протягом року до позицій військових в Донецьку, Харківську, Запорізьку, Миколаївську, Сумську, Чернігівську область.

Заходи організовані волонтерським центром відіграють важливу роль в організації суспільно-корисних акцій, таких як плетіння маскувальних сіток, збір лікарських трав, вирощування сільськогосподарських культур на навчально-дослідницьких земельних ділянках.

Важливим аспектом формування національно свідомої особистості є виховання поваги та любові до державної мови. Педагоги закладу показують красу української мови, її багатогранність, створюючи україномовне середовище для дітей ВПО, які тимчасово проживають у Вінницькій області. Заняття проводяться з елементами тренінгових вправ в процесі яких відбувається знайомство з культурно-історичними надбаннями країни в цілому та Вінниччини як малої батьківщини. Посидання ігрової діяльності, пошукової активності, творчих проявів дає відчутний результат. Загалом розроблено 13 квестів з національним колоритом. Це квести «Я люблю Вінницю», «Заповідними територіями України», «В гостях у тітки Травознайки», квест для юних вихованців «Сторінками українських казок» та інші.

Пропагуємо українство в соціальних мережах, організовуючи онлайн-конкурси, хештег-марафони з активним голосуванням учасників у відкритій групі фейсбук «Вінницька обласна станція юних натуралістів». Онлайн – конкурси «Розквітає Україна первоцвітами», «Ялинонька в моїй оселі», «Даруємо тепло сердець», «Усмішка рідної неньки», «Я і мій домашній улюбленець», «Фантазійні тварини за мотивами М. Примаченко», «Галерея української краси», «Вихованці в вишиванках».

Колектив закладу приймає активну участь у реалізації грантового проекту по створенню Центру денного догляду в рамках програми SEED за підтримки та партнерства Канади.

1.2 Напрями роботи закладу під час воєнного стану в Україні.

В умовах воєнного стану Вінницька обласна станція юних натуралістів продовжує активно працювати, організовуючи освітній процес, виховання, розвиток творчих здібностей вихованців, забезпечуючи їх змістовне дозвілля та психологічну підтримку.

Вся робота педагогів закладу спрямована на:

формування у дітей медіаграмотності, вміння грамотно та виважено споживати та поширювати інформацію, засвоєння правил безпечного користування інтернетом

методичний супровід педагогічного загалу області: консультування, онлайн семінари, конкурси.

проведення систематичної роз'яснювальної та інформаційної роботи щодо мінної небезпеки, правил поведінки у разі виявлення небезпечних предметів

проведення заходів для педагогів щодо вивчення особливостей комунікації з дітьми під час війни, знайомство з методами психологічної допомоги та самопомоги в умовах воєнного стану

1.3 Основні досягнення та виклики.

2024 фінансовий рік був для закладу ускладненим, але виконаним на 100%. Проведений косметичний ремонт , 1,5млн. в приміщенні закладу, профілактичний ремонт тепломережі та даху закладу.

Видатки на утримання закладу виділялись Департаментом гуманітарної політи за потребою.

За результатами Грантової Програми АСТЕД центр денного догляду «Юннат» у 2024 році навчально-матеріальна база закладу поповнилась на 1 млн. 300 тис грн. оргтехніки, меблів та приладів.

У 2024 році кадровий склад забезпечений відповідно до вимог функціонування позашкільного закладу обласного підпорядкування. Оплата праці працівників закладу забезпечена повністю. Крім заробітної праці педагогічні працівники у 2024 році отримали 90% посадових ставок відповідно до ст. 57 «Закону про позашкільну освіту України», премії з нагоди «Дня працівників освіти», відпускні та оздоровчі кошти та інші заохочувальні премії працівникам за здобуті перемоги.

В перспективному 2025 році передбачено 15 млн. 500 тис на утримання закладу, згідно кошторису.

В умовах воєнного стану припинили роботу 2 бюджетні районні станції юних натуралістів Бершадської районної та Тульчинської міської Рад народних депутатів .

Успішним в області у 2024 році проект організації роботи в територіальних громадах області (їх 63). Проведено 19 днів методичної допомоги в громадах протягом року в ТГО.

Це випробовувана форма з проблеми розширення мережі гуртків в закладах освіти області.

Організація роботи в області 29 еколого-натуралістичних центрів на громадських засадах затверджених наказом Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОВА стала активністю в роботі педагогів області.

Вінницька обласна станція юних натуралістів є окремим позашкільним закладом, що має унікальне освітнє середовище, здатне швидко реагувати на освітні потреби і виклики дитини і соціуму.

Процес глобалізації, конкуренції і змін вимагає активності в організації їх роботи в закладі, вивчення і проведення досліджень у виявленні кращих світових освітніх надбань.

Заклад визначив встановлений напрям апробації, впровадження інноваційних педагогічних систем з широким використанням найсучасніших інноваційних технологій у 2025-2030 р.

2. Координаційно-методична робота

2.1 Мережа профільних ЗПО в регіоні.

В області функціонує три профільних заклади позашкільної освіти: Вінницька обласна станція юних натуралістів, КПНУ «Станція юннатів» Уланівської сільської ради, Еколого-натуралістичного центру дитячої творчості Ольгопільської сільської ради.

У 2024 році на базі КПНУ «Станції юннатів» Уланівської сільської ради працювало 15 гуртків, за 10 профілями, якими було охоплено 166 здобувачів освіти: 20% початкового, 70 % основного, 10% вищого освітнього рівня.

У 2024 році на базі Еколого-натуралістичного центру дитячої творчості Ольгопільської сільської ради працювало 19 гуртків, за 12 профілями, якими було охоплено 304 здобувачів освіти: 65 % початкового, 35 % основного.

2.2 Навчально – методичне забезпечення змісту позашкільної освіти.

Навчально – методичне забезпечення освітнього процесу у Вінницькій обласній станції юних натуралістів здійснювалось через підготовку навчальних програм гурткової роботи. У 2024 році поряд із навчальними програмами Міністерства освіти і науки України, використовувались навчальні програми гурткової роботи, підготовлені педагогами закладу та затверджені в установленому порядку: 2020 рік – 11 програм, 2021 рік – 17 програм, 2022 рік – 26 програм, 2023 рік – 21 програма, 2024 рік – 6 програм.

Зміст навчальних програм відповідав віковим особливостям здобувачів освіти, умовам освітнього закладу та був спрямований на розвиток інтелектуального, духовного та фізичного потенціалу особистості з високою екологічною культурою.

До навчальних програм гурткової роботи, методичними працівниками були поновлені додаткові блоки: «Екологія та охорона природи», «Експериментальне дослідництво», «Громадянсько-патріотичне виховання та соціалізація особистості», «Народознавство», «Здоровий спосіб життя».

У 2024 році на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів працювало 152 гуртки та творчі об'єднання, за 45 профілями, якими було охоплено 1880 здобувачів освіти: 30% початкового, 40 % основного, 30% вищого освітнього рівня.

В роботі гуртків початкового освітнього рівня («Юні друзі природи», «Екологічні мотиви в побуті подолань», «Вивчаємо природу англійською», «Беру натхнення у природи», «Первоцвіт», «Ботанічний калейдоскоп», «Прикладна ботаніка – квіти нашого саду», «Я досліджую світ», «Я і моє здоров'я», «Цікава зоологія», «Домашній акваріум», «Квіти рідного краю», «Квітникарі захищеного ґрунту») та інші, проводились спостереження за рослинами та тваринами; досліді з кімнатними рослинами; практичні заняття на екологічну тематику; здоров'язберігаючі технології; методика ТРВЗ.

Робота гуртків основного освітнього рівня: («Екологія Землі», «Біологія людини», «Подорож у світ рослин», «Лідерство», «Юні акваріумісти», «Домашній тераріум», «Родинна майстерня «Берегиня», «Любисток», «Юні квітникарі», «Юні орнітологи») та інші, спрямовувалась на поглиблення та розширення знань здобувачів освіти з основ біологічних наук, екології, умінню застосувати набуті знання на практиці.

В гуртках та творчих об'єднаннях основного освітнього рівня, вихованці займались практичною природоохоронною роботою, проводили фенологічні спостереження, дослідницьку роботу з рослинами та тваринами, брали участь у різноманітних еколого-натуралістичних конкурсах.

Гуртки вищого освітнього рівня: («Англійська мова в позашкільному закладі», «Лікарські рослини», «Факультет громадських професій», «Основи генетики та селекції», «Ерудит», «Бджільництво», «Птахівництво з основами ветеринарії», «Дударик», «Подільська лялька», «Біологія тварин») та інші, були базовою підготовкою гуртківців до експериментально-дослідницької, пошукової, науково-практичної діяльності та підготовки до навчання у Малій академії наук, у вищих навчальних закладах.

Відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, щодо ведення освітньої документації, облік проведеної роботи проводився в журналах гурткової роботи

Згідно вимог навчальних програм гурткової роботи, педагогами повністю виконаний необхідний обсяг навчального матеріалу.

Відповідно до затвердженої освітньої програми закладу на 2024 рік, для всіх освітніх рівнів здобувачів освіти була передбачена помісячна кількість теоретичних та практичних занять.

Протягом року стале навантаження на одну групу вихованців становило – 144 години, всіх годин на тиждень – 735, на навчальний рік всього – 21060 годин.

Підготовлено та проведено: відкритих занять -12 , відкритих виховних заходів - 23, підсумкових занять - 118.

Незважаючи на воєнний стан, заняття проводились в очному режимі; вихованці закладу залучались до активної участі в обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсах.

Інноваційні форми та кращий досвід методичної, освітньої, управлінської, еколого-натуралістичної, природоохоронної, експериментально-дослідницької діяльності та роботи з обдарованими здобувачами освіти поширювався через підготовку різноманітних методичних матеріалів: методичні розробки – 10, інформаційно – методичні листи – 38, методичні рекомендації – 7, проекти – 5, збірники – 8, робочі зошити – 2, путівники – 3, положення – 14, сценарії – 23.

Окремі методичні матеріали педагогів закладу взяли участь та стали переможцями у 2024 році:

- Всеукраїнському конкурсі «Виховати особистість» - номінація «Заступник директора» (Світлана Павлюк);
- Всеукраїнському конкурсі «Створення добірки розробок інтегрованого заняття природничого напрямку» (Іванна Гаврилюк);
- Відкритому Міжнародному конкурсі професійної майстерності педагогів закладів позашкільної освіти «Сучасне заняття гуртка «Майстерність. Інновація» (Марина Панчук);
- У XVI –тій Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» – 23-25 жовтня 2025 року, номінація: «Педагогіка гри в освітньому процесі: інноваційні практики» (Ніна Шмаль, Іванна Гаврилюк, Інна Побережнюк, Олена Лускало, Лариса Лівачовська, Олена Гайдей). Заклад нагороджений Золотою медаллю , Дипломом та Грамотами.

2.3 Науково-методична робота з педагогічними кадрами.

У 2024 році в закладі ефективно реалізовувалися індивідуальні, групові та масові форми методичної роботи з педагогічними кадрами.

З метою підвищення педагогічної та професійної майстерності педагогів діяли методичні об'єднання відділів:

- екології та охорони природи (кер. Галина Іваськевич);
- біології та сільського господарства (кер. Любов Жовтоножук);
- декоративного квітництва та ужитково-прикладного мистецтва (кер. Ірина Чупринко);
- зоології та тваринництва (кер. Іванна Гаврилюк), які в своїй роботі активно використовували нетрадиційні та інноваційні форми і методи навчання педагогів

(методичні діалоги, творчі звіти, майстер-класи, відео презентації, методичні діалоги, тренінги, дискусії, обговорення фрагментів відкритих занять тощо).

В «Школі педагогічної майстерності» (кер. Ірина Чупринко), педагоги працювали над підвищенням ефективності освітнього процесу закладу шляхом впровадження досягнень науки, перспективного педагогічного досвіду педагогів-позашкільників в роботу; використання інноваційних освітніх технологій через нетрадиційні форми (творчі майстерні, педагогічний практикум, аукціон педагогічних ідей, мотиваційна майстерня, семінар-практикум, вебінар, презентація тощо).

Удосконаленню та збагаченню знань педагогів з проблем теорії та методики освітньої роботи; підвищенню інформованості педагогів про новини методики, педагогіки, психології; перспективний педагогічний досвід, сприяли інформаційно-методичні наради, що проводились щомісячно методичними працівниками у кожному відділі закладу.

В рамках щорічних декад педагогічної майстерності (жовтень-листопад, березень-квітень – кер. Ніна Шмаль), педагоги вдосконалювали свою професійну майстерність та знання через участь у семінарах-практикумах, майстер-класах, творчих зустрічах, фахових семінарах, тренінгах, психолого-педагогічних практикумах, консультаціях, відкритих заняттях, виховних заходах, методичній виставці «Педагогічна творчість» тощо.

Впровадженню нових методик екологічної освіти, виховання, науково-дослідницької роботи; створенню якісно нових форм еколого-натуралістичної пропаганди, використанню нових форм та технологій у методичній роботі з педагогами, сприяла робота навчально-методичних майданчиків закладу:

- « Ужитково-прикладне мистецтво – засіб формування творчої особистості» (кер.Оксана Таранюк);

- «Освітня, експериментально-дослідницька та просвітницька робота з лікарськими рослинами» (кер.Ірина Чупринко);

- «Лабораторія акваріумістики та тераріумістики» (кер. Сергій Рекшенюк) ;

- «Методичний майданчик для дітей раннього та молодшого шкільного віку в освітньому процесі дошкільного та позашкільного навчального закладу» (кер.Іванна Гаврилюк);

- «Освітня. експериментально-дослідницька робота в лабораторії захищеного ґрунту» (кер. Тетяна Слободяник).

На базі навчально-методичних майданчиків, з метою збагачення знань педагогів з проблем теорії та методики позашкільної освіти, впровадження в практику роботи кращого досвіду роботи, систематичною роботою були:

- фахові семінари – 12;

- майстер-класи – 16;

- педагогічні практикуми – 8;

- семінари-практикуми – 9;

- навчальні екскурсії – понад 100;

- практичні заняття.- понад 50.

Однією із форм методичної діяльності в закладі, була атестація. курсова перепідготовка та вивчення системи роботи педагогів, що готувались до атестації.

Координаційну, науково-методичну, організаційну та практичну методичну діяльність здійснювала методична рада закладу (кер. Ніна Шмаль).

Для забезпечення ефективної координаційно-методичної роботи в області в умовах воєнного стану, у відділі інформаційно-методичної роботи діяла система кураторства в закріплених районах (їх-6) та територіальних громадах цих районів (їх-63).

Для педагогів закладів освіти області, з питань еколого-натуралістичної, природоохоронної, експериментально-дослідницької та роботи з обдарованими здобувачами освіти, в он-лайн режимі проведено:

- днів методичної допомоги – 13;
- обласних семінарів-практикумів – 3;
- науково – практичних конференцій – 7;
- обласних творчих тижнів – 5;
- презентацій конкурсних робіт – понад 1000;
- обласних масових заходів та конкурсів – понад 100;
- індивідуальних та групових консультацій – понад 500;
- узагальнено передовий педагогічний досвід роботи – 4;
- підготовлено та направлено в територіальні громади: інформаційно-методичні листи, умови проведення конкурсів, організаційні та підсумкові накази, довідки, протоколи підсумків, проведених конкурсів – понад -300.

Належна координаційно-методична діяльність сприяла збереженню в області мережі екологічних навчальних стежин, учнівських лісництв, наукових товариств старшокласників, гуртків та перемозі у понад 20- ти Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах.

Інноваційні форми методичної, навчальної та виховної роботи, постійно поширювались через засоби масової інформації, офіційний сайт Вінницької обласної станції юних натуралістів.

Видавнича діяльність

Враховуючи реалії сьогодення, інформаційно-методична діяльність закладу у 2024 році була направлена на забезпечення педагогів знаннями про сучасні інноваційні технології, перспективний педагогічний досвід, нові форми організації освітнього процесу

Одним із напрямків методичного супроводу освітнього процесу, є підготовка та видавництво різноманітних методичних матеріалів (проекти, розробки збірники, робочі зошити тощо). Окремі з них, успішно представлялись у на XVI Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті 2024» у категорії "Педагогіка гри в освітньому процесі: інноваційні практики".

На Всеукраїнський конкурс подано 4 методичних матеріали, 5 науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів, 4 методичних видання керівників гуртків взяли участь у Всеукраїнській виставці видавничої продукції з позашкільної освіти, 5 в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу «Джерело творчості», 1 – у Всеукраїнському конкурсі «Виховати особистість».

На допомогу педагогам закладу та області систематично готувались методичні листи, положення про конкурси, методичні рекомендації, проекти, сценарії виховних заходів, узагальнюючі накази, довідки, протоколи підсумків обласних етапів Всеукраїнських конкурсів, методичні розробки.

2. 4 Популяризація роботи у засобах масової інформації у соціальних мережах; робота сайту

З метою популяризації діяльності Вінницької обласної станції юних натуралістів у звітному році повністю оновився і працює офіційний сайт нашого закладу <https://osun.vn.ua/> . На якому висвітлюється робота відділів, лабораторій та гуртків, територіального відділення МАН, анонсуються заходи та актуальна інформація, розміщуються нормативні документи, інформація про проведення обласних, Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів та проектів, фотоальбоми. У рубриці «Цікаво знати» всі бажаючі можуть отримати додаткові знання про природу. Розділ «Поради психолога» містить у собі корисну інформацію для педагогів та батьків. Досягнення юнатів та педагогів нашого закладу, масштабні масові заходи, які висвітлюються в пресі можна знайти у розділі «Ми у ЗМІ». Для більшої зручності, діти будь якого віку можуть через сайт заповнити анкету та записатися на гурток, який виберуть для себе. Цікавими для користувачів нашого сайту також є корисні посилання на сайти Національного природного парку «Кармелюкове Поділля», Вінницької академії безперервної освіти, Національного еколого-натуралістичного центру та інших закладів освітнього та екологічного простору.

З серпня 2014 року проводиться робота в соціальній мережі Facebook де активно функціонує група «Вінницька обласна станція юних натуралістів» <https://www.facebook.com/groups/708347345900535>

До групи мають можливість долучитись вихованці гуртків, здобувачі освіти шкіл міста Вінниці та області, студентська молодь, батьки, освітяни області. За останній період існує тенденція залучення учасників із інших регіонів України. Це неабияк сприяє якості роботи групи, що має за мету популяризацію еколого – натуралістичного, виховного напрямку роботи Вінницької обласної станції юних натуралістів. Загалом станом на кінець 2024 року кількість активних учасників в групі склала 10 785 чоловік (приріст учасників за рік – близько 3 000 чоловік).

У постах даної групи розповідається про проведення масових заходів, майстерок, організації закладом заходів у закладі, гурткової роботи та заходів в рамках проекту «Патріотизм в юнатівському колі». Додаються фотозвіти заходів та створюються тематичні альбоми світлин з життя закладу.

Пропагуємо українство в соціальних мережах, організовуючи онлайн-конкурси, хештег-марафони з активним голосуванням учасників у відкритій групі фейсбук «Вінницька обласна станція юних натуралістів». Онлайн – конкурси «Розквітає Україна первоцвітами», «Ялинонька в моїй оселі», «Даруємо тепло сердець», «Усмішка рідної неньки», «Я і мій домашній улюбленець», «Фантазійні тварини за мотивами М. Примаченко», «Галерея української краси», «Вихованці в вишиванках».

В групі «Вінницька обласна станція юних натуралістів» дублюються посилання на офіційний сайт закладу, інформація про проведені заходи у періодичних виданнях та інформація для слухачів МАН – група «Територіальне відділення Ман України».

2.5 Партнерські відносини з іншими освітніми та культурними установами, співпраця з громадськими організаціями

Ефективне партнерство та координаційно-методична діяльність закладу сприяла збереженню в області мережі еколого-натуралістичних гуртків, учнівських НДЗД, учнівських лісництв, екологічних-навчальних стежин, розвитку юнацьких секцій обласної

організації учнівського товариства охорони природи та учнівських наукових товариств старшокласників.

Координаційна діяльність Вінницької обласної станції юних натуралістів в закладах освіти здійснюється через методичний супровід та систему кураторства в шести районах та 63 територіальних громадах, проведення онлайн – семінарів, днів методичної допомоги з педагогічним загалом області, консультативної роботи, методичного супроводу участі закладів освіти у еколого-натуралістичних конкурсах; підготовки різноманітних методичних матеріалів, стратегічних документів діяльності закладу (концепції, проекти, плани, програми, презентації тощо).

З цією метою організована робота 48 еколого-натуралістичних центрів на громадських засадах, а це майже в кожній територіальній громаді, та районних станцій юних натуралістів (в області – 2).

Вінницька обласна станція юних натуралістів впродовж багатьох років на договірній основі активно співпрацює із загальноосвітніми, дошкільними, позашкільними та вищими навчальними закладами. Варто відмітити тісну співпрацю та партнерство з управліннями, організаціями, фондами, товариствами, Комунальним закладом вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти» та Комунальним закладом вищої освіти «Вінницький гуманітарний коледж», Інститутом модернізації змісту освіти, Інститутом обдарованої дитини.

Форми співпраці різноманітні: творчі зустрічі, семінари-практикуми, фахові семінари «Особливості НУШ на сучасному етапі» (КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» Опаренюк Галина), «Фенологічні спостереження в рамках Міжнародної програми GLOBE? (Семененко Ольга Ковалівський ліцей Немирівської міської ради) проведення декад педмайстерності, методичні діалоги (педагогічна творчість), методичні майданчики, методичний практикум «Педагогічний діалог «Екологічне виховання у новому форматі освітнього простору сучасного освітнього закладу» - (творча зустріч педагогів ВОСЮН та КЗВО «ВГПК»); залучення науковців до проведення курсів підвищення кваліфікації тощо.

У 2024 навчальному році як і попередні роки заклад підтримував зв'язки з Українським науково-дослідним інститутом кормів, Уладово-Люлинецькою дослідно-селекційною станцією УААН, Ялтушківською дослідно-селекційною станцією УААН, Подільською дослідною станцією садівництва, Вінницьким ботанічним садом «Поділля», інститутом біохімії АН України, лісодослідною станцією, агрофірмою «Квіти України», Уманським державним дендропарком, обласною станцією захисту рослин, обласною контрольно-насіenneвою лабораторією та ін.

Ефективна партнерська співпраця колективу закладу роками проводиться з Національним природнім парком «Кармелюкове поділля» при створенні якого мають відношення експедиційні загопи закладу.

Спільно з науковцями області удосконалюється тематика дослідницької роботи з овочівництва, рослинництва, садівництва, землеробства, агрохімії та розроблюється методика проведення цих дослідів. Систематично запрошуються науковці та провідні спеціалісти сільськогосподарського виробництва для проведення фахових семінарів, семінарів-практикумів, науково-практичних конференцій, експедицій, екскурсій, консультацій з питань агротехніки вирощування польових, овочевих, плодово-ягідних

культур, квітково-декоративних, лікарських рослин, організації та проведення дослідних робіт на полях НДЗД, в теплиці, в лабораторіях обласної СЮН.

Починаючи з 2015-16 навчального року налагоджено співпрацю з біологічним, хімічним факультетами Донецького національного університету ім. Василя Стуса, науковці даного університету є науковими керівниками науково-дослідницьких робіт слухачів ВМАН, приймають участь у науково – практичних конференціях, є членами журі II конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Вінницького територіального відділення МАН, ведуть профільні предметні школи.

Робота з батьками.

Успішність взаємодії позашкільного навчального закладу і сім'ї у вихованні підростаючого покоління залежить від багатьох факторів, одним з яких є різноманітність інноваційних форм організації спільної діяльності педагогів і батьків та вихованців.

Збагачення інноваційних форм і методів навчання викликатиме у батьків інтерес, позитивно впливатиме на якість і ефективність педагогічної освіти.

Впродовж 2024 року педагоги Вінницької обласної станції юних натуралістів проводили інформаційно – просвітницьку роботу з батьками, спрямовану на формування здорового способу життя, екологічної культури, патріотизму, толерантності, поваги до культури, історії, мови, звичаїв та традицій як українців так і представників різних національностей.

Педагогічний колектив закладу активно працюючи над перетворенням дозвілля вихованців у чинник їхнього особистого, творчого й духовного розвитку, створює всі умови для спільної участі гуртківців і членів їх родин у виховних заходах. Батьки вихованців запрошувалися на планові заходи нашого закладу (Новорічні свята, родинні майстерні, родинні екскурсії, юннатівське родинне зібрання «Великодні традиції юннатівської родини», День відкритих дверей. Святковий інтерактив «Подорож станцією юннатів» та інші.), долучалися до різноманітних екологічних акцій та операцій («Годівничка», «Посади дерево», «Первоцвіт», «Збережемо зелену красуню» та інших), брали участь у підготовці робіт дітей на конкурси (Обласний конкурс-захист пошуково-дослідницьких робіт «Українська народна флористика у звичаях та обрядах подолян», «Наш пошук і творчість тобі, Україно!», «Осінні фантазії», «Український сувенір», «Новорічна композиція» та інших), активно голосували за роботи дітей в онлайн-конкурсах («Місце моєї сили - поруч», «Дивосвіт весняних квітів», «Я і мій домашній улюбленець» та інших), які проводилися в групі «Вінницька обласна станція юних натуралістів» в соціальній мережі Facebook (понад 10 тис. учасників). Майже всі батьки гуртківців нашого закладу долучилися до цієї групи і є її активними учасниками, пишуть відгуки, ставлять «вподобайки», беруть участь в #- марафонах, мають можливість отримати цікаву інформацію про історію нашої країни, визначні дати, прочитати цікавинки про природу, отримати поради від практичного психолога.

За ініціативи керівників гуртків закладу створенні групи для батьків у Viber та Telegram, де батьки також можуть отримати усю необхідну інформацію про досягнення гуртківців, отримати запрошення на виховні заходи, екологічні та добродійні акції, задати питання, які їх цікавлять, а також побачити фотозвіт про роботу гуртка.

Під час воєнного стану батьки гуртківців активно долучаються до роботи у нашому волонтерському центрі «З Україною в серці», плетуть маскувальні сітки, готують

смаколики для наших воїнів, беруть участь у добродійних ярмарках, акціях, які проводяться у нашому закладі, щоб допомогти ЗСУ.

Навесні батьки гуртківців долучилися до створення «Барвінкової стежки пам'яті» та висадили саджанці калини на території нашого закладу, щоб вшанувати пам'ять загиблих воїнів ЗСУ.

Координаційну діяльність дорослих і вихованців здійснює батьківський комітет, робота якого спланована, а його члени працюють у раді трудового колективу, є членами педагогічної ради та є у складі палати дорослих дитячого екологічного парламенту.

2.6 Контактна інформація.

		Поштова адреса	Електрон на адреса	Телефон	Посилання на ресурси
1	Вінницька обласна станція юних натуралістів	вул. Данила Галицького, 2 м.Вінниця	vinsyn@ukr.net	8(0432) 55-38-77 0963555354 - директор Драгомирецька О.А.	https://osun.vn.ua/ - веб-сайт; https://uk-ua.facebook.com/groups/708347345900535/ Facebook
2	Еколого-натуралістичний центр дитячої творчості Ольгопільської сільської ради Гайсинського району	24830 вул. Центральна, 173 Гайсинський р-н, с. Ольгопіль	encdt2021@gmail.com	моб.тел. 0685198540 – директор Шпильова В.І.	
3	КПНУ «Станція юннатів» Уланівської сільської ради	22032 вул. Соборна, 34 с.Уланів Хмільницький р/н Вінницька обл.	poplavaska.ala@ukr.net	моб.тел 0972592535 – директор Поплавська А.В.	

3. Освітня діяльність

3.1 Кількість профільних ТУО на базі ЗПО та ЗСО.

У 2024 році у всіх закладах освіти області працювало 486 гуртків різних форм фінансування натуралістичного, екологічного спрямування, де поглиблювали свої знання відповідно до своїх здібностей та інтересів 6019 дітей.

У закладах позашкільної освіти еколого-натуралістичного спрямування працювали 186 груп та інших творчих об'єднань біологічного, екологічного, сільськогосподарського, квітково-декоративного, декоративно-прикладного профілів, в яких навчалися 2355 гуртківців.

В школах області працювали 260 гуртків еколого-натуралістичного спрямування, в яких навчалися та поглиблювали свої знання 3664 вихованців.

Найбільша кількість еколого-натуралістичних гуртків у 2024 році була у Жмеринській (43), Бершадській (13), Ямпільській (14), Калинівській (12), Немирівській (11), Тульчинській (16), Іллінецькій (9) міських, Томашпільській (12), Ольгопільській (12), Крижопільській (10), Тиврівській (10), Літинській (9) селищних та Уланівській

(15), Джулинській (13) сільських територіальних громадах.

Учнівські творчі об'єднання еколого-натуралістичного напрямку працювали за 49 профілями: природознавство, охорона природи, екологія, біологія, географія, фітотерапія, квітництво, фітодизайн, флористика, зоологія, акваріумництво, тераріумістика, садівництво, лісництво, дендрологія, ботаніка, фізіологія рослин, основи біохімії, рослинництво, овочівництво, краєзнавство, біологія людини тощо.

Позашкільну освіту у Вінницькій обласній станції юних натуралістів природоохоронного спрямування у 2024-2025 році здобуває 1885 учні у 120 гуртках та 32 наукових секціях за 49 напрямками.

Із загальної кількості вихованців закладу 351 – відвідують гуртки екологічного спрямування, 315 – зоологічного, 363 – квітково – декоративного, 356 – біологічного профілю, 500 - здобувачі освіти територіального відділення МАН. За віковими категоріями: дошкільного та молодшого шкільного віку – 649 вихованців, середнього шкільного віку – 496 вихованців, старшого шкільного віку – 740.

3.2 Дитячий екологічний парламент

ДЕП дитяча самоврядна організація Вінницької обласної станції юних натуралістів входять найактивніші гуртківці відділів і складається з чотирьох секцій. Очолює роботу ДЕП закладу Рада, яка планує і організовує його роботу. На засіданнях секцій на початку навчального року обираються по 1-2 кандидати в Раду парламенту - найактивніші гуртківці з лідерськими здібностями, з яких відкритим голосування обираються кандидати в президенти Дитячого екологічного парламенту, крім палати дітей, в Раду входять також представники палати дорослих (педагоги та батьки гуртківців), які координують роботу секцій, підтримують і допомагають реалізувати ідеї дітей, складаючи плани роботи на навчальний рік. Кандидати в президенти від секцій протягом двох тижнів проводять передвиборну компанію, під час якої усі гуртківці і педагоги закладу мають можливість ознайомитися з їх ідеями щодо покращення та активізації роботи парламенту. Вибори президента ДЕП проводилися онлайн-голосуванням в групі «Вінницька обласна станція юних натуралістів» у соціальній мережі Facebook. За кількістю «лайків» президентом ДЕП на 2024-2025 н.р. стала Ліваковська Соломія, вихованка гуртка відділу декоративного квітництва та ужитково-прикладного мистецтва.

Заплановані заходи реалізовували гуртківці, за допомогою представників палати дорослих. Щомісячно представники секцій обговорювали виконання плану роботи на засіданнях Ради, наприкінці навчального року. Представники ДЕП є учасниками засідань педагогічної Ради закладу, та членами Ради трудового колективу закладу.

Враховуючи ситуацію в нашій країні, всі педагоги та гуртківці Вінницької обласної станції юних натуралістів активно долучаються до волонтерської справи. Активісти ДЕП провели серію благодійних акцій по збору вторинної сировини «Паперовий донат», «Кришечки збирай – воїнам допомагай!», благодійні акції «Зігрій своїм теплом воїна ЗСУ» (виготовлення окопних свічок), благодійні акції «Нитка єдності освітян» (виготовлення маскувальних сіток), благодійну акцію «Каштановий донат» та інші. Протягом року усі гуртківці брали участь у майстернях «Обереги для найхоробріших», «Сувенір для воїнів ЗСУ», «Вітальні листівки воїнам ЗСУ», «Малюнок нашим захисникам», долучалися до збору коштів на потреби ЗСУ. Виготовляли сувеніри та декоративні вироби на добродійний ярмарок, кошти від якого пішли на потреби нашим

захисникам. Щоб підтримати наших воїнів у святкові дні, активісти ДЕП спільно з педагогами нашого закладу та батьками організували акції «Великодній кошик для ЗСУ», благодійну акцію до Дня захисників та захисниць України, «Стань миколайчиком для наших захисників», «Різдвяне вітання нашим воїнам». Вшановуючи пам'ять загиблих воїнів, члени парламенту посадили «Барвінкову стежку пам'яті» та саджанці калини на території нашого закладу.

Враховуючи специфіку нашого закладу, зрозуміло, що пріоритетним напрямком роботи секцій ДЕП є еколого-натуралістичний. Члени парламенту приділяли велику увагу практичній природоохоронній роботі і були активними учасниками та організаторами усіх природоохоронних акцій, таких як «Опале листя», «Годівничка», «Збережемо зелену красуню», «Посади дерево», «Первоцвіт» та інші.

Свою творчість юннати нашого закладу могли проявити в онлайн-конкурсах «В моєму серці Україна», «Місце моєї сили - поруч», «Дивосвіт весняних квітів» в рамках природоохоронної операції «Первоцвіт», «Вихованці в вишиванці» створення шаблону «живої вишиванки», «Я і мій домашній улюбленець», ініціаторами та активними учасниками яких стали лідери ДЕП.

З року в рік активність юннатів нашого закладу зростає, багато нових ідей та планів, які втілюються в життя.

3.3 Пріоритетні напрямки та зміст роботи практичного психолога закладу.

Психологічна допомога та емоційна підтримка учасників освітнього процесу у 2024 році, була спрямована на збереження і зміцнення психічного здоров'я в умовах військового стану, передбачала опанування техніками стабілізації емоційного стану (техніки заземлення, дихання, саморегуляції, майнфулнес тощо) та розвиток стресостійкості особистості, критичного мислення та інформаційної гігієни.

Роботу із забезпечення психологічного стану дитячого колективу та педагогічного його складу в умовах воєнного стану організував практичний психолог.

З метою попередження та профілактики проводились тижні Психології, «Толерантності», «Протидії булінгу», «16 днів проти насилля». Практичний психолог здійснював освітній процес за програмами «Рівний-рівному», «Дорослішай на здоров'я», «Вирішення конфліктів мирним шляхом», «Безпечне середовище», «Діти і війна», арт-терапевтичною методикою «РаДіти знову».

З педагогами психолог забезпечував розвиток психологічної компетентності та професійної рефлексії, профілактики емоційного вигорання і формування навичок резильєнтності.

Не менш актуальним напрямком роботи практичного психолога є профілактика негативних явищ в учнівському середовищі, вивчення соціальної ситуації та факторів ризику, впровадження нових підходів до організації просвітницько-профілактичної діяльності, в тому числі попередження булінгу, конфліктів. Здобувачі освіти навчалися аналізувати та коректувати власний досвід вирішення конфліктних ситуацій, дізналися, які дії можна кваліфікувати як булінг, яка відповідальність передбачена за його вчинення, де шукати допомогу та підтримку підлітку у складних життєвих ситуаціях. Для вихованців проведені заняття «Як приборкати власних драконів», «Правила безпечної поведінки», «Щоб світ став добрішим», «Без лихих слів», «Ми різні, але ми рівні», «Моє тіло – це моя приватна територія», «Я знаю, як себе захистити», «Булінг та як його

зупинити». Відеолекторії мультфільми «Пташки», «Скарлет», «Струни», «Подарунок», «Тамара», «Їжачок», «Соловейко».

3.4 Робота Вінницького територіального відділення Малої академії наук

Навчання у ВМАН має очно-заочну форму. Для всіх слухачів ВМАН заняття проводяться у вихідні дні. Для поглиблення знань з базових дисциплін працюють профільні школи (математики, англійської мови, біології, хімії, української мови).

В кожному відділенні для всіх слухачів 1 раз в місяць проводяться загальні заняття (2 год. лекцій та 2 год. практичних чи семінарських занять), крім того для кожного учня, який працює над виконанням науково-дослідницької роботи відведено по 2 години індивідуальних консультацій в місяць.

Важливим моментом організації навчально-виховної роботи у Вінницькому територіальному відділенні МАН є набір учнів 9-10 класів у наукові секції. На навчання в ВМАН зараховуються учні, рекомендовані відповідними органами освіти. Педагогічна рада освітнього закладу, проаналізувавши рівень успішності учнів, які виявили бажання навчатися у ВМАН, враховуючи їх зацікавленість та здібності до науково-дослідницької діяльності, надає рекомендацію на навчання у ВМАН.

Переможці обласних, Всеукраїнських олімпіад із базових дисциплін, активні учасники обласних науково-практичних конференцій зараховуються на навчання поза конкурсом. Напередодні набору проводиться роз'яснювально-агітаційна робота серед учнівської молоді області, щорічно проводяться семінари з використанням дистанційних технологій в більшості освітніх закладів освіти області та міста Вінниці.

Навчання в Малій академії передбачає обов'язковим написання науково – дослідницької роботи та її захист у конкурсі науково – дослідницьких робіт учнів-членів МАН. Тому щорічно у лютому місяці проводиться обласний етап конкурсу – захисту учнів-членів ВМАН.

Відповідно наказу Міністерства освіти і науки України №1336 від 01.11.2023 року «Про проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту у 2023/2024 навчальному році», наказу Департаменту гуманітарної політики Вінницької облдержадміністрації №877-аг від 04.12.2023р., протягом січня 2023 року в наукових товариствах та осередках учнів-членів Вінницького територіального відділення МАН України проведено I етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України (далі – Конкурс), а 24 - 25 лютого 2024 року – II етап Конкурсу в дистанційному форматі.

У I етапі Конкурсу взяли участь 466 слухачів та учнів-членів Вінницького територіального відділення МАН України.

До участі у II етапі Конкурсу було допущено 342 науково-дослідницьких роботи з числа переможців I етапу.

У рамках II етапу Конкурсу членами журі проведено заочне оцінювання науково-дослідницьких робіт та проєктів. У відеоформаті проходив постерний захист та конференція, що передбачала презентацію найсуттєвіших результатів досліджень юних науковців.

Під час заходу учасники захищали свої науково-дослідницькі роботи в 45 секціях. Роботу журі Конкурсу представляли 35 науково-педагогічних та наукових працівників з 9 закладів освіти, з них 16 кандидатів наук, 4 доктори наук.

Журі відзначило різноманітність тематики дослідницьких робіт учнів, їх практичну направленість, вміння більшості учасників Конкурсу захищати свої проекти, аналізувати, робити висновки на підставі експериментальних досліджень.

Найкращі результати показали учні наукового товариства з Вінницького ліцею № 33, Вінницького гуманітарного ліцею №1 ім. М.І. Пирогова, наукових товариств «Нова доба» Тиврівського наукового ліцею, Подільського наукового ліцею, НТУ «Пошук» Вінницького ліцею № 6, НТУ «Перспектива» Барського гуманітарного ліцею-інтернату, НТУ «Еврика» закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №4 м. Гайсин Гайсинської міської ради та інші.

Оперативно та якісно забезпечили підготовку та проведення II етапу Конкурсу президія Вінницького територіального відділення МАН: президент Коваленко В.О. – к. м. н., доцент ВНМУ; педагогічний організатор ВМАН Драгомирецька О.А. – директор обласної станції юних натуралістів), науковці Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Вінницького державного педагогічного університету ім. М.М. Коцюбинського, Донецького національного університету ім. Василя Стуса, педагогічні колективи Вінницької обласної станції юних натуралістів, обласного Центру технічної творчості учнівської молоді (директор Жупанов П.П.).

На підставі протоколів засідань журі відділень II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Вінницького територіального відділення Малої академії наук України переможцями (I-III місця) стали 194 учасники Конкурсу. З них 39 зайняли I місце, 71 – II місце, 84 – III місце. У III етапі конкурсу-захисту прийняли участь 34 переможці обласного етапу. З них в Києві отримали перемогу – 4 вихованці Вінницького територіального відділення МАН.

Одним з важливих напрямків діяльності Вінницького територіального відділення МАН є методико-координаційна робота, що передбачає координацію роботи НТУ різних організаційних рівнів (районних, шкільних) та навчально-розвивальної роботи дослідницького спрямування загальноосвітніх закладів і позашкільних освітніх закладів, які не мають НТУ.

Також обов'язковою складовою роботи територіального відділення є робота з підвищення фахового рівня керівників наукових секцій та профільних гуртків дослідницького спрямування. З цією метою на базі Вінницької обласної станції юннатів постійно проводяться обласні семінари, тематичні семінари-практикуми з питань обміну досвідом, «круглі столи», засідання наукових рад, президії ВМАН, обмін досвідом з колегами з інших областей (Закарпаття, Хмельниччина, Житомирщина, Львівщина).

4. Організаційно-масова робота

4.1 Результати освітнього процесу

Конкурси еколого – зоологічного спрямування.

Протягом 2024 року з метою формування у підростаючого покоління чіткої екологічної позиції та відповідального відношення до навколишнього середовища, виховання емпатичного відношення до тваринного світу, Вінницька обласна станція юних натуралістів організувала та провела масові заходи природничо-зоологічного спрямування.

Відповідно до Плану Вінницької обласної станції юних на 2024 рік з метою виявлення і підтримки здобувачів освіти, у яких є здібності до дослідницько – експериментальної діяльності в галузях зоології (напрями: орнітологія, загальна зоологія)

і тваринництва (напрями: кролівництво, промислове птахівництво, бджільництво, тваринництво, голубівництво) проведений **обласний конкурс юних зоологів і тваринників** у Конкурсі взяли участь 10 здобувачів освіти з 7 закладів загальної середньої освіти, 1 закладу позашкільної освіти, з 5 об'єднаних територіальних громад області за такими номінаціями: «Зоологія» - 2 учасники; «Тваринництво» - 8 учасників. Нагороджено 10 учасників Конкурсу.

З метою тренування навиків спілкування мовою візуального мистецтва та формування громадянської позиції, самореалізації внутрішнього потенціалу школярів та молоді, її підготовки до цілісного сприйняття сучасних екологічних проблем, свідомого розуміння процесів, що відбуваються в природі в результаті людської діяльності у закладі з проводився обласний етап **Всеукраїнського юнацького фестивалю**

«В об'єктиві натураліста 2024р» за темою: **«Нектар життя»**. У Фестивалі взяли участь 68 здобувачів освіти з 24 закладів загальної середньої освіти та 4 закладів позашкільної освіти з 8 територіальних громад. Учасниками Фестивалю проведена значна робота по створенню наборок фото та відеоматеріалів в рамках конкурсу. Для участі у Фестивалі, учасники представили роботи у таких номінаціях: «Фото», «Відео», «Анімація». На підставі протоколів засідань журі переможцями та призерами визнано 61 учасника Фестивалю.

Традиційно у лютому місяці з метою розвитку свідомого ставлення до здорового способу життя, бажання зміцнювати своє здоров'я і здоров'я оточуючих, вдосконалення валеологічної освіти, формування культури здоров'я у підростаючого покоління в період з 12 по 16 лютого 2024 року проходив обласний тиждень здорового способу життя **«Молодь за здоровий спосіб життя»**. У Тижні взяли участь 273 здобувачів освіти з 58 закладів загальної середньої освіти, 10 закладів позашкільної освіти, з 29 об'єднаних територіальних громад області. Протягом Тижня відбувся захист пошуково – дослідницьких робіт **«Все в твоїх руках»** та конкурс – захист **учнівських** дослідницьких проєктів **«Здоровий спосіб життя – запорука успішного розвитку країни»**. Переможцями та призерами науково-практичної конференції визнано 30 учасників обласних конкурсів.

З метою виховання ціннісного ставлення до біорізноманіття свого регіону, активізації пізнавальної діяльності учнівської молоді до представників тваринного світу з різних зоогеографічних областей у області проводився обласний етап Всеукраїнського конкурсу **«Зоологічна галерея»** У конкурсі взяли участь 36 здобувачів освіти з 14 закладів загальної середньої освіти, 5 закладів позашкільної освіти, з 13 об'єднаних територіальних громад. На підставі протоколу засідання журі № 7 від 29.02.2024 року кращими визнано 31 учасника.

З метою залучення здобувачів освіти до пізнавальної дослідницько-експериментальної діяльності по напрямку зоологія в період з 20 до 26 березня 2023 року проведено обласний **Тиждень зоології та тваринництва** в рамках якого відбулися конкурс **«Кролик»**, та конкурс на найкращу штучну шпаківню (гніздівлю) в рамках обласного етапу Всеукраїнського конкурсу **«День зустрічі птахів»**. Учасниками обласного тижня зоології та тваринництва в роботах продемонстровано вміння до дослідницько-експериментальної діяльності в галузях загальної зоології і тваринництва, вивчення умов гніздування птахів.

Протягом вересня 2024 року з метою поглибити та підвищити якість знань здобувачів освіти області про навколишнє природне середовище, природні ресурси і

зокрема водні багатства, розвитку вмінь досліджувати, описувати та аналізувати отримані дані про (малі) річки своєї місцевості; залучення дітей до природоохоронної діяльності та виховання, дбайливого ставлення до природи рідного краю, пропаганди ідей сталого розвитку проведений обласний екологічний конкурс «**Річка мого дитинства**» в період з 16 вересня до 20 вересня. В конкурсі взяли участь 5 здобувачів освіти з 2 закладів загальної середньої освіти та 1 закладу позашкільної освіти з 3 територіальних громад.

Участь у всеукраїнських та обласних заходах квітково-декоративного та народознавчого спрямування

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу з флористики та фітодизайну

З метою залучення учнівської молоді до художнього оформлення інтер'єрів закладів освіти засобами флористики, обміну кращим досвідом організації роботи гуртків флористики та фітодизайну в закладах освіти області, ознайомлення дітей та молоді із сучасними тенденціями розвитку мистецтва флористики у вересні 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів проведено обласний відбірковий (заочний) етап Всеукраїнського конкурсу з флористики та фітодизайну.

В обласному етапі Конкурсу взяли участь 12 команд із 9 закладів загальної середньої освіти та 3 закладів позашкільної освіти.

Відповідно до завдань конкурсу учасники знайомились із сучасними тенденціями розвитку мистецтва флористики, працювали над створенням проєктів квіткових композицій відповідно до теми Конкурсу «Квітковий оберіг», готували фотозвіти, відеоролики про виконання творчих робіт та презентації (творчий захист) власних проєктів.

Дві команди області пройшли відбірковий тур і взяли участь у фінальному етапі у м.Києві (НЕНЦ). Так, вихованці гуртка «Умілі руки» Шляхівського ліцею імені Г.Й. Кузика Джулинської сільської ради з проєктом «Два кольори мої, два кольори» і команда гуртка «Квіти рідного краю» Вінницької обласної станції юних натуралістів з проєктом «Квітковий оберіг» стали призерами у номінації «Квіткові килими» та нагороджені Дипломами НЕНЦ III ступеня.

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу зовнішнього озеленення закладів освіти «Парад квітів біля школи»

Протягом навчального року учнівські та педагогічні колективи закладів освіти області працювали за завданнями Всеукраїнського конкурсу зовнішнього озеленення закладів освіти «Парад квітів біля школи», що проводиться з метою формування екологічного мислення, естетичних смаків, розвитку культури озеленення території закладів освіти, активізації творчої трудової діяльності учнівської молоді.

В обласному етапі Конкурсу взяли участь 69 закладів загальної середньої освіти та 4 заклади позашкільної освіти області. Відповідно до завдань конкурсу учасники створювали проєкти та здійснювали практичну роботу з благоустрою територій закладів освіти, знайомились із сучасними технологіями ландшафтного дизайну та зеленої архітектури, вивчали різновиди дерев, кущів, квітково-декоративних рослин, що використовуються в озелененні, проводили дослідницьку роботу з квітництва. Шість закладів області стали призерами фінального етапу конкурсу, що відбувся у м. Київ (НЕНЦ).

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу внутрішнього озеленення закладів освіти «Галерея кімнатних рослин»

З метою виховання творчої, екологічно грамотної, естетично спрямованої особистості, здатної використовувати отримані знання та основи дизайнерської майстерності в проведенні практичної роботи з озеленення приміщень, в закладах освіти області протягом року проводилась робота в рамках Всеукраїнського конкурсу внутрішнього озеленення закладів освіти «Галерея кімнатних рослин».

В обласному етапі конкурсу взяли участь 68 заклади загальної середньої освіти та 3 заклади позашкільної освіти.

В ході конкурсу учасники працювали над виконанням завдань:

- вивчення біологічних особливостей, характеристики кімнатних рослин;
- ознайомлення з умовами утримання та правилами догляду за кімнатними рослинами;
- проведення дослідницької роботи з кімнатними рослинами;
- поповнення видового складу кімнатних рослин;
- створення проектів озеленення приміщень навчальних закладів.

Шість закладів області стали переможцями та призерами фінального етапу конкурсу, що відбувся у м. Київ (НЕНЦ).

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу з квітництва та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна»

З метою формування екологічної культури особистості, активізації пізнавальної, творчої діяльності учнів, залучення учнівської молоді до роботи щодо покращення зовнішнього озеленення та ландшафтного дизайну територій навчальних закладів на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів у березні 2024 року проведено обласний відбірковий (заочний) етап Всеукраїнського конкурсу з квітництва та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна».

В ході конкурсу учні ознайомились із сучасними тенденціями в галузі ландшафтного дизайну та озеленення, розробляли ландшафтні композиції, популяризували досягнення вітчизняного квітництва та декоративного садівництва, готували презентації проектів (ескізів) озеленення територій закладів освіти. Команда гуртка «Паросток» Тернівського ліцею Джулинської сільської ради з проектом «Квітковий струмочок» та команда гуртка «Подільська лялька» Вінницької обласної станції юних натуралістів області з проектом «Бабусина грядка» пройшли відбірковий етап та виборола II і III місце у фінальному етапі конкурсу (м. Київ, НЕНЦ)

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Новорічна композиція»

В грудні 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів проходив обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Новорічна композиція», метою якого є формування екологічного світогляду у підростаючого покоління, розвиток творчої ініціативи та пізнавальної діяльності, формування практичних умінь та навичок учнів з виготовлення новорічно-різдвяних композицій, які символізують та відображають новорічно-різдвяну флористику; сприяння розвитку флористичного мистецтва в Україні.

В обласному етапі конкурсу взяли участь 251 учнів та вихованців закладів освіти області. Слід відмітити, що частина конкурсних робіт не відповідала умовам Конкурсу, були відсутні елементи флористики, роботи не мали творчого новорічно-різдвяного характеру.

13 робіт від області було представлено на фінальний етап конкурсу у м. Києві (НЕНЦ), усі вони стали переможцями та призерами.

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Український сувенір»

З метою виховання національного світогляду, любові та інтересу до народної творчості, народного мистецтва, залучення дітей та молоді до джерел та процесу творення українського народного мистецтва, стимулювання розвитку творчого пошуку, художнього смаку при виконанні робіт з використанням традиційних народних матеріалів і технік в грудні 2024 року проведено обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Український сувенір». У Конкурсі взяли участь 204 учні закладів освіти області.

Учасниками Конкурсу представлені такі роботи: зразки традиційних іграшок; копії стародавніх іграшок, збережених в родинах протягом декількох поколінь; предмети вжитку, що можуть бути зразками традиційної української сувенірної продукції; сучасні дизайнерські вироби, що відповідають поняттю "сувенір"; сучасні саморобні іграшки, сувеніри, предмети вжитку, виготовлені спільно з батьками та родичами за давніми родинними традиціями (з приміткою "Скарбничка родинної творчості").

Поряд з цим, частина конкурсних робіт не мала декоративно-ужиткового характеру, не відповідала умовам конкурсу.

10 робіт від області було представлено на фінальному етапі конкурсу у м. Києві (НЕНЦ), усі вони стали переможцями та призерами.

Обласна природоохоронна акція «Скарбниця здоров'я»

Заклади освіти області долучилися до виконання завдань обласної природоохоронної акції «Скарбниця здоров'я», що має на меті закладення маточно-репродуктивних ділянок лікарських рослин на території закладів освіти області, збагачення лікарськими рослинами лісових масивів Вінниччини та забезпечення посадковим, насінневим матеріалом, лікарською сировиною учасників бойових дій, учасників АТО/ООС та їх родин, ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з інвалідністю.

У листопаді 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів проведено підсумки цієї акції та відзначено 4 заклади загальної середньої та 2 заклади позашкільної освіти.

Обласний тиждень народознавства «Любіть Україну вишневу свою»

У період з 08 по 14 квітня 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів проведено обласний тиждень народознавства «Любіть Україну вишневу свою».

В рамках тижня було проведено обласний конкурс пошуково-дослідницьких робіт з народознавства «Українська народна флористика в традиціях та звичаях подолян», в якому взяли участь 22 учасники із 18 закладів загальної середньої та 2 позашкільної освіти із 20 територіальних громад області. В ході підготовки пошуково-дослідницьких робіт учасники конкурсу поглибили свої знання про українські народні флористичні композиції (квітчання), їх використання в календарній та народній обрядовості подолян; ознайомились з історією, функціями, формами українських народних флористичних композицій, їх особливостями; дослідили традиційне квітчання, представлене в дівочому покритті голови; зібрали спогади, цікаві факти, історії про традиції використання рослинних композицій в обрядах та побуті подолян. Пошуково-дослідницькі роботи побудовані на місцевому матеріалі, широко відображають регіональні особливості

квітчання та обрядовості. Кожна з робіт характеризується глибиною досліджень та оригінальністю викладу.

Всеукраїнський родинний конкурс фотопрезентацій «Вишиванка – оберіг моєї родини» (приурочений до Дня вишиванки)

Всеукраїнський родинний конкурс фотопрезентацій «Вишиванка – оберіг моєї родини», з нагоди Дня вишиванки, проведений Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді МОН України у травні 2024 році, передбачав залучення молоді до активного культурного і громадського життя, вивчення українських традицій, ознайомлення з історією та культурним значенням вишиванки, виховання духовності, моральності, патріотизму, сприяння творчій діяльності, популяризації народних традицій як безцінної спадщини. Заклади освіти області також представили свої роботи для участі у цьому конкурсі. Шість здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти області стали переможцями та призерами конкурсу і Нагороджені Дипломами НЕНЦ I, II, III ступенів.

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу науково – дослідницьких робіт з природознавства «Юний дослідник»

З метою створення умов для всебічного розвитку обдарованих учнів, поглиблення фундаментальної освіти з природничих дисциплін, оновлення змісту науково-дослідної та практичної діяльності учнівської молоді, 04 березня 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів в дистанційній формі проведено обласний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт з природознавства «Юний дослідник» (далі – Конкурс).

У Конкурсі брали участь 54 заклади освіти, 70 учнів, 12 вихованців з 17 територіальних громад, Вінницької обласної станції юних натуралістів. З них 36 здобувачів освіти стали переможцями та призерами.

Тематика експериментально-дослідницьких робіт з учнями віком 6 - 11 років визначалася відповідно до навчальних програм закладів освіти – «Я і природа», «Природа і суспільство», «Основи здоров'я», «Природознавство», а також програм для гуртків еколого-натуралістичного напрямку, рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

Тиждень біології, рослинництва та експериментального дослідництва

З метою оновлення змісту науково-дослідної та практичної діяльності учнівської молоді на шкільних навчально-дослідних земельних ділянках, в учнівських трудових аграрних об'єднаннях, шкільних садках, навчальних теплицях, в період 07 - 13 жовтня 2024 року в закладі було проведено обласний етап Тиждень біології, рослинництва та експериментального дослідництва.

У Тижні брали участь 20 освітніх закладів області, 54 учні, 18 вихованців, 22 педагоги з Ямпільської, Хмільницької, Гайсинської, Козятинської, Вінницької міських, Літинської, Оратівської, Стрижавської селищних, Іванівської сільської територіальних громад, Вінницької обласної станції юних натуралістів, Гайсинського міського Будинку школярів та молоді Гайсинської міської ради. У рамках Тижня проведено: презентацію виставки та відкритий творчий звіт досягнень школярів області на учнівських навчально-дослідних земельних ділянках, полях учнівських виробничих бригад і трудових аграрних об'єднань старшокласників, в шкільних садках «Щедрість рідної землі»; конкурс-захист науково-дослідницьких робіт у секціях «Рослинництво», «Овочівництво»,

«Садівництво»; добродійну акцію «Сади Вінниччини – тобі, Україно!». Поповнено колекцію плодово – ягідних культур Алеї небесної сотні на території Вінницької обласної станції юних натуралістів; проведені фахові семінари; майстер-класи; навчально-пізнавальні екскурсії.

***Обласний етап Всеукраїнських трудових акцій «Плакаємо сад»
та «Дослідницький марафон»***

З метою сприяння розвитку дослідницької і експериментальної роботи в шкільних садках, здобуття знань, навичок в галузі садівництва та сільського господарства, 28 листопада 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів проведено обласний відбірковий (заочний) етап Всеукраїнських трудових акцій «Дослідницький марафон» та «Плакаємо сад». У 2024 році школярі області під керівництвом досвідчених педагогів впроваджували нові напрями в організації дослідницької роботи у шкільних садках, формуючи ціннісне ставлення до праці. Демонстрували сучасні підходи щодо організації дослідницької роботи та її практичних результатів у галузі садівництва.

У акціях взяли участь 35 здобувачів освіти, 30 загальноосвітніх та 3 позашкільний навчальний закладів з Хмільницької міської, Оратівської, Літинської селищних, Мурафської сільської рад, Вінницької обласної станції юних натуралістів, Гайсинського районного будинку школярів та молоді, еколого-натуралістичного центру дитячої творчості Ольгопільської селищної територіальної громади

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу навчально-дослідних земельних ділянок.

З метою оновлення змісту науково-дослідної та практичної діяльності учнівської молоді на шкільних навчально-дослідних земельних ділянках, шкільних садках, 30 листопада 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів проведено обласний відбірковий (заочний) етап Всеукраїнського конкурсу навчально-дослідних земельних ділянок.

У 2024 році школярі області під керівництвом досвідчених педагогів впроваджували нові напрями в організації дослідницької роботи на навчально-дослідних земельних ділянках, формуючи ціннісне ставлення до праці. Демонстрували сучасні підходи щодо організації дослідницької роботи та її практичних результатів. В конкурсі взяли участь 18 загальноосвітніх та 2 позашкільних навчальних закладів області. Представленні матеріали мали науково – методичну досконалість в оригінальності проєктів розвитку НДЗД, наявності колекційного фонду, обізнаності і володінні сучасними екологічно – безпечними технологіями вирощування сільськогосподарських культур.

Школярі області під керівництвом досвідчених педагогів працювали над створенням проєктів розвитку шкільних навчальних теплиць, оволодівали сучасними екологічно безпечними технологіями вирощування овочевих культур, квітково-декоративних рослин, створювали колекційні фонди посадкового та насінневого матеріалу рослин закритого ґрунту, приймали активну участь в обласному тижні біології, рослинництва та експериментального дослідництва, обласному етапі Всеукраїнського конкурсу «Юний дослідник» та інших заходах експериментального-дослідницького спрямування.

Учні області взяли участь у Міжнародному конкурсі «Квітка буття». На обласний етап конкурсу надіслано 64 роботи із 5 районів, 11 територіальних громад.

Конкурс проводився за 3 номінаціями: Природні об'єкти «Квітка буття» - ручні вироби: прикраси або аксесуари (кулон, сережки, браслет, намисто), «Екологічна сумка з мотивами природних об'єктів – Квітка буття», «Один день з життя природи» - відео – блог.

До Національного еколого – натуралістичного центру було надіслано 15 конкурсних робіт. Із них 3 роботи є переможними, а 11 – призерами.

З метою активізації роботи з учнівською молоддю щодо формування у неї екологічної культури, залучення її до практичної природоохоронної роботи, підвищення ефективності навчально-дослідної роботи вихованців, учнів на навчально-дослідних земельних ділянках і задоволення потреб у професійному самовизначенні та творчій самореалізації в закладах освіти області проводився обласний етап **Всеукраїнської акції «День юного натураліста»**.

Учнями та педагогами шкіл області проведено понад 46 масових заходів. А саме, трудові акції з впорядкування території; просвітницькі природоохоронні заходи, свята урожаю, вистави екологічних та лялькових театрів, трудові десанти з озеленення територій, різноманітні конкурси творів, малюнків та інше. що в конкурсі взяли участь що в конкурсі взяли участь 17 освітніх закладів з 11 ТГ 4 районів області.

В закладах освіти області проводився обласний етап Всеукраїнського конкурсу **«Горобець хатній – птах року 2024»** На обласний етап конкурсу надіслано 86 робіт із 6 районів 15 ТГ області.

Дві команди Вінницької області брали участь у фінальному етапі Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху **«Зелена естафета»**. Програма Всеукраїнського природоохоронного руху включала в себе проведення конкурсу – захисту презентацій напрямів роботи Естафети в дистанційному форматі, біотестування, виконання тестових завдань з екології в он лайн режимі. Конкурс був проведений серед команд закладів позашкільної освіти та команд закладів загальної середньої освіти. Нагороджені грамотами НЕНЦУМ серед команд закладів загальної середньої освіти володарем **ГРАН-ПРІ** – стала команда комунального закладу «Жмеринський ліцей №1»; серед команд закладів позашкільної освіти **I місце** – здобула команда КЗ «Вінницька обласна станція юних натуралістів».

Обласний етап Всеукраїнського заочного конкурсу робіт юних фотоаматорів «Моя країна - Україна»

З 25 листопада по 06 грудня 2024 року на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів був проведений обласний етап Всеукраїнського заочного конкурсу робіт юних фотоаматорів «Моя країна - Україна».

Конкурс проводився з метою формування в учнівської молоді активної життєвої позиції та готовності брати участь у суспільному і культурному житті країни; розвитку пізнавальних інтересів у дітей, зокрема: уяви, сприйняття, уваги, мислення; формування екологічної культури.

На обласний етап конкурсу надіслано 140 робіт.

Конкурс проходив за 7 номінаціями:

1. «Натюрморт» надіслано 24 роботи
2. «Жанрове фото» надіслано 16 робіт
3. «Пам'ятки архітектури» надіслано 12 робіт
4. «Живий світ» надіслано 33 роботи

5. «Репортажний портрет» надіслано 11 робіт
6. «Пейзаж» надіслано 33 роботи
7. «Експериментальне фото» надіслано 11 робіт.

На Всеукраїнський етап надіслано 9 робіт учасників, що стали переможцями обласного етапу даного конкурсу.

4.2 Організація роботи з дітьми ВПО.

Під час дії правового режиму воєнного стану Вінницька обласна станція юних натуралістів організовує позашкільне дозвілля щоденно та без вихідних з 10.00 до 17.00 години для дітей із сімей із числа внутрішньо переміщених осіб та для вінничан.

Проводяться майстер – класи, майстерки та індивідуальні заняття. В тому числі майстерні з паперопластики, патріотичні майстерки «Я люблю Україну!», майстерні з оригамі, петриківського розпису та ошибани, індивідуальні заняття «Англійська для природолюбів», майстерки із виготовлення патріотичних сувенірів.

Проводяться тематичні екскурсії до акваріумної зали, дендрарію, екскурсії до тераріумних залів та тепличного господарства.

В суботу та неділю для родин з дітьми влаштовується домашній кінозал.

Найбільшу кількість відвідувачів із числа внутрішньо переміщених осіб відвідали заклад з міста Київ (20%), м. Харків (9%), м. Суми (7%), м. Чернігів (4%). Також сім'ї з м. Дніпро (2%) та м. Ірпінь (2%). Відвідували заклад сім'ї, що тимчасово переїхали з дітками із міст Васильків, Краматорськ, Бровари, Миколаїв та Рубіжне. Охоплено сім'ї із числа внутрішньо переміщених осіб, що приїхали із 11 міст, які евакуйовані з районів бойових дій.

Вінницька обласна станція юних натуралістів співпрацює із організаціями та навчальними закладами у яких розміщені тимчасово переміщені сім'ї, а саме з Вінницьким центром професійно – технічної освіти технологій та дизайну, з Вінницьким національним медичним університетом ім. М.І. Пирогова.

Працівниками Вінницької станції юних натуралістів здійснювалися виїзди до Вінницьких центрів, де проживають тимчасово переміщені особи, з майстер – класами, розвиваючими іграми та проведенням цікавих природничих вікторин.

З перших днів війни на базі закладу працює волонтерський центр «З Україною в серці» в рамках багаторічного проекту «Патріотизм в юннатівському колі» із забезпечення продуктами харчування та одягу для воїнів ЗСУ, сил територіальної оборони, внутрішньо переміщених осіб.

Задля комунікації поза безпосереднім спілкуванням проводиться робота в соціальних мережах Facebook «Вінницька обласна станція юних натуралістів» та Instagram @station_naturalistiv, працює офіційний сайт нашого закладу <https://osun.vn.ua/>. На якому висвітлюється робота відділів, лабораторій та гуртків, територіального відділення МАН, анонсуються заходи та актуальна інформація, розміщуються нормативні документи, інформація про проведення обласних, Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів та проектів, фотоальбоми. У рубриці «Цікаво знати» всі бажаючі можуть отримати додаткові знання про природу. Розділ «Поради психолога» містить у собі корисну інформацію для педагогів та батьків. Досягнення юннатів та педагогів нашого закладу, масштабні масові заходи, які висвітлюються в пресі можна знайти у розділі «Ми у ЗМІ». Для більшої зручності, діти будь якого віку можуть через сайт заповнити анкету та записатися на

гурток, який виберуть для себе. Цікавими для користувачів нашого сайту також є корисні посилання на сайти Національного природного парку «Кармелюкове Поділля», Вінницької академії безперервної освіти, Національного еколого-натуралістичного центру та інших закладів освітнього та екологічного простору.

В групі фейсбук, наприклад, був організований та проведений онлайн – конкурс «Розквітає Україна первоцвітами» в рамках Всеукраїнської природоохоронної акції «Первоцвіт». Загалом прийняли участь 173 дітей, в тому числі дітки з клубу для дітей внутрішньо переміщених осіб «Калейдоскоп» селища Погребище де тимчасово проживають родини із м. Оконськ Волинської області та міста Васильків Київської області. В групі фейсбук триває онлайн - флешмоб «Разом до перемоги» («Фотовідеохвостата підтримка»). Дітки разом із батьками шукають в мережі інтернет фото українських воїнів з тваринками, постять відео та є активними дописувачами. Інформаційні дописи, які присвячені визначним датам нашої держави, дають можливість користувачам поповнити свій кругозір та поповнити багаж знань.

Вінницька обласна станція юних натуралістів інформує про роботу та запрошує до співпраці через вінницькі медіа. Співпраця з місцевими телеканалами, пресою, телеграм каналами відбувається постійно.

Під час військового стану педагоги Вінницької обласної станції юних натуралістів адаптували свою роботу з дітьми з урахуванням всіх вимог. На базі нашого закладу було облаштоване укриття, що дало можливість провести дві зміни Літньої оздоровчої профільної школи «Юннат». Під час роботи якої було оздоровлено 100 дітей, в тому числі дітей переміщених осіб та дітей воїнів ЗСУ. Тематичні тижні, розважальні та пізнавальні ігри, конкурси, квести, веб-квести, майстерки, святкові та спортивні програми, екскурсії, дослідницька робота, все це сприяло творчому та інтелектуальному розвитку дітей, формуванню в них екологічної свідомості, почуття відповідальності за природу своєї країни, національної гідності та патріотизму.

4.3 Заходи з національно – патріотичного виховання

В розвиток та реалізацію науково-методичної проблеми закладу : «Розбудова позашкільної освіти в національному контексті, як передумова успішної інтеграції в Європейський освітній простір», стратегії національно-патріотичного виховання Вінницької обласної станції юних натуралістів до 2030 року.

Національно - патріотичне виховання в закладі здійснюється на всіх етапах освітнього процесу, забезпечує всебічний розвиток, гармонійність і цілісність особистості. Виховні заходи об'єднуються у загальний довготривалий проєкт «Патріотизм в юннатівському колі»

Ефективність патріотичного виховання значною мірою залежить від методів та форм його організації. Пріоритетна роль відводиться активним методам, застосування яких ґрунтується на демократичному стилі взаємодії, сприяє формуванню критичного мислення, ініціативи й творчості.

Традиційним є проведення виховних заходів, до яких долучаються вихованці, педагоги, батьківська спільнота, громадські організації, військові. Юннатівське родинне зібрання «Великодні традиції юннатівської родини» з творчими локаціями («Серденько подяки», ярмарок – продаж юннатівських виробів, патріотичний фейс – арт, великодні майстерки, патріотичний флешмоб, інтерактив для батьків, стежина пам'яті); дитячо –

юнацька еколого – патріотична гра «Паросток» «Розлогими дорогами української звитяги»; благодійні акції, лотереї на базі ВОСЮН та в закладах освіти міста та області на підтримку ЗСУ: «Великодній кошик для захисника», «Каштановий донат», «Юннатівський час воїнам ЗСУ», «Миколайчик для бороданів»; висадка рослин та формування стежини «Барвінкова стежка пам'яті» (у пам'ять загиблих воїнів – вінничан); проведення тематичних заходів із вшанування пам'ятних дат: «Тиждень кольору неабудьки» (заходи вшанування пам'яті жертв Голодомору), Всеукраїнська акція пам'яті «Сонях», Тиха хода янголів пам'яті (вшанування Героїв Небесної сотні), «Квітка Відродження» (до Дня пам'яті Чорнобильської катастрофи); тематичні інформаційні виставки До Дня пам'яті Героїв Крут, до Дня соборності, до Міжнародного дня Пам'яті жертв Голокосту, до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні та ін.

Проводились у закладі онлайн – конкурси з патріотичним наповненням: онлайн – конкурс валентинок з національним колоритом «Даруємо тепло сердець» в номінаціях «Рідна серцю Україна», «Серденько відважним» (306 учасників), онлайн – конкурс «Галерея української краси» (68 учасників), #Марафон Вихованці в вишиванці, патріотичні флешмоби та фольклорні музичні вітання з нагоди свят; виїзні вітання захисникам (що перебувають на реабілітації в лікарнях міста). Патріотичний тиждень ЛОПШ «Юннат» побудований за тематикою дня із відповідними формами роботи. Так у День юного волонтера проводились акції «Макулатуринг», «Кришечки збирай – армії допомагай», День української кухні - народознавчі екскурсії, творчі локації - майстерки, квест «Козацька кухня», День української пісні - конкурс сценічних постановок «Євробачення в Україні», арт – хаб «Намалюй народну пісню», День вишиванки – юннатівський патріотичний флешмоб, інтелектуальна гра «Я люблю Україну», ігрова програма «Українські розваги», арт – хаб патріотичних малюнків та ін.

Великого значення у гуртковій роботі надається вивченню традицій та звичаїв українців. Ефективна форма роботи в даному напрямку із вихованцями категорій різного віку є майстерка. Проводились майстерні з витинанки «Дерево життя – паперовий код українського народу», «Різдвяний чобіток», «Обереги для найхоробріших», майстерні з виготовлення традиційних різдвяних оберегів з соломи, майстерня «Лялю мотаю – весну закликаю», майстерки виготовлення вітальних листівок в українському стилі до Дня захисника та захисниць України, Дня незалежності, Дня збройних сил України та ін. Відбулась серія майстерень до Дня захисту дітей для вихованців Державної установи Школа Супергероїв, дітей ВПО, родин військовослужбовців.

Протягом року в закладі проводяться родинні екскурсії «Дотик природи», екскурсії до народознавчого музею «Світлиця», кінотеатр вихідного дня «Дивлюсь українське!»

4. 4 Волонтерська діяльність

Після початку повномасштабного вторгнення російських військ на територію України ми ще більше об'єднались. На базі Вінницької обласної станції юних натуралістів створили волонтерський центр «З Україною в серці».

З березня 2022 року по грудень 2024 року за координації нашого керівника гуртків, згодом волонтера ГО «Подільська ластівка» Іванькової Оксани, організували та здійснили понад 28 виїздів до позицій військових в Донецьку, Харківську, Запорізьку, Миколаївську, Сумську, Чернігівську область. Надзвичайно велика робота у співпраці колективу закладу, родин вихованців, громадських організацій, друзів з країн Європи, приватних

підприємців та трудових колективів Вінницької області. Долучаючись до такої масштабної акції підтримки збором макулатури, пластику, написанням листів подяки, формуванням продуктових наборів, проведення благодійних акцій, ярмарок та ін. наші вихованці розуміють – українці підтримують один одного, допомагають в скрутні та прагнуть захищати рідну країну. Так, 2024 році в закладі була оголошена благодійна акція «Каштановий донат». Спільними зусиллями юннатівської родини було зібрано близько 10 тон плодів каштанів, виручивши 80 000 грн. Отримані кошти спрямовано на придбання будівельних матеріалів для польової фортифікації та засобів обігріву. На даний час наші «теплі подарунки» допомагають соловейкам передової боротися з пронизливим холодом, давати відсіч ворогу, тримати оборону на гарячому Донецькому та Харківському напрямку.

5. Науково-дослідницька, природоохоронна, проектна діяльність.

5.1 Робота учнівських лісництв.

Однією з важливих форм організації трудового навчання і виховання активізації екологічного руху в Україні, залучення до науково-дослідної діяльності та суспільно-корисної праці стали шкільні учнівські лісництва.

У 2024 році в області працювало 50 учнівських лісництв, та співпрацювали з лісництвами. Охоплено дітей – 1200. Площа лісу, що закріплена за учнівськими лісництвами становить – 15.500га.

Учнями Кирнасівської гімназії Тульчинської міської ради зібрано 122 кг жолудів, 5 кг насіння акації білої, висаджено 210 штук саджанців сосни кримської та ялини звичайної, виготовлено 25 годівничок, 40 шпаківень.

Юними лісівниками КЗ «Жмеринський лицей№1» висаджено: 320 лип, 210 дубів, 100 каштанів, 50 ялин, 50 сосен, виготовлено 22 годівнички, 23 шпаківні.

Члени учнівських лісництв проводять експериментальну та дослідницьку роботу, найактуальнішими темами є такі:

- « Насінневе розмноження береки лікарської для отримання сіянців і саджанців з метою введення *Sorbus torminalis* у культури дуба звичайного».
- «Вплив стимуляторів на укорінення живців самшиту вічнозеленого».
- «Вічнозелена красуня - сосна звичайна».
- « Еколого – лісівничі особливості культур дуба звичайного за участю модрини європейської і липи дрібнолистої в умовах Кирнасівського лісництва ».
- «Модель поширення дуба в природних умовах»
- «Вирощування сіянців сосни в лісорозсадниках з різними строками висівання»;
- «Контроль за станом місцевих популяцій деревних рослин в умовах антропогенного впливу»;
- «Визначення поширення грибкових захворювань в розсадниках»;
- «Визначення ролі лісових мурашок в боротьбі з лісовими шкідниками»;
- «Вирощування рослин та лісових медоносних трав, занесених до Червоної книги України»;
- «Проблеми штучного лісовідновлення».

Юні лісівники області проводили пропагандистську роботу на екологічну тематику серед населення та школярів молодшого шкільного віку. Вони підготували та провели «День птахів», тиждень лісу, облаштовують пташині містечка.

На базі станції юних натуралістів 29-30 травня 2024 року проведено обласний етап Всеукраїнського зльоту учнівських лісництв загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів. Учнівське лісництво «Юні друзі лісу» Сумівської філії Війтівського ліцею Бершадської міської ради щорічно бере участь в обласних зльотах і завойовує призові місця (2024 рік – I-ше місце). У 2024 році вихованцями учнівського лісництва «Юні друзі природи» разом з працівниками лісової охорони на лісових масивах Сумівського лісництва та в межах села Сумівка висаджено 1320 сіянців дуба черешчатого, береки, грушки і яблуні, 300 кущів самшиту, ялівцю, барбарису, калини. Під час операції «Жолудь» було зібрано 300 кілограмів жолудя дуба звичайного. Заготовлено 85 зелених віників для підгодівлі диких тварин. В урочищі Макарове джерело висаджено алею з саджанців самшиту в кількості – 108 штук. Крім того разом з працівниками СТОВ «Нива» посаджено 15 кущів калини, 20 шт. ялівцю козацького, 40 шт. туї колоновидної. Виготовлено 150 шпаківень і синичників, які розвішані у Сумівському лісництві та шкільному саду. Під час обласного конкурсу «Годівничка розвішано 28 годівничок. Учнівське лісництво має свій сучасний лісівничий еколого – просвітницький центр.

Учнівське лісництво «Юні друзі лісу» Сумівської філії Війтівського ліцею Бершадської міської ради захищали честь області на Всеукраїнському зльоті учнівських лісництв, який проходив на базі «Волинського обласного еколого натуралістичного центру Волинської обласної ради» 23-24 жовтня 2024 року. В заході взяли участь команди з 18 областей. Сумівчани нагороджені Грамотою Національного еколого – натуралістичного центру учнівської молоді МОН України за зайняте III місце та високий рівень представленої лісогосподарської і дослідницької роботи у Всеукраїнському зльоті учнівських лісництв та цінним подарунком (намет туристичний та килим «Кемпінг»).

Кращими учнівськими лісництвами закладів освіти області, є : «Паросток» ліцею № 2 селища Крижопіль, «Діброва» Будянського ліцею Тростянецької селищної ради, «Юні друзі лісу» Сумівської філії Війтівського ліцею Бершадської міської ради, «Подільські діброви» КЗ «Жмеринський ліцей №1», «Паросток» Закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №4 м. Гайсин Гайсинської міської ради, «Екодім» КЗ «Вінницький ліцей №6», «Лісова варта» Зведенівського ліцею Джуринської сільської ради, «Зелений світ» Грижинецької філії ліцею №1 Гніванської міської ради, «Зелений гомін» Кирнасівської гімназії Тульчинської міської ради.

5.2 Робота аграрних учнівських об'єднань при закладах освіти Вінницької області.

Виховання творчого, працьовитого освіченого господаря землі з баченням перспективи розвитку села і сільськогосподарського виробництва у області здійснюється шляхом ефективної організації трудового виховання та навчання в учнівських аграрних об'єднаннях. Педагоги закладів освіти області постійно удосконалюють та по-сучасному організують систему трудового виховання здобувачів освіти.

За статистичними даними, в освітніх закладах області у 2024 році функціонує 60 трудових аграрних об'єднань створених на базі учнівських навчально-дослідних земельних ділянках та 46 ланок учнівської молоді, з них: в сільських школах – 41, на базі шкіл-інтернатів – 4, на базі позашкільних навчальних закладів еколого-натуралістичного спрямування – Здобувачі освіти працюють у ланках овочівників, рослинників, садоводів, тваринників, ландшафтних дизайнерів.

В цей рік на полях учнівських аграрних об'єднаннях в основному вирощували різноманітні сільськогосподарські культури, характерні для певної ґрунтово - кліматичної зони. Отриманий врожай був спрямований на підтримку ВПО, воїнів на передовій та малозабезпечених родин.

Найкраще організована робота в учнівських трудових аграрних об'єднаннях в закладах освіти Оратівської, Стрижавської, Літинської селищних, Іванівської сільської, Ямпільської міських територіальних громад.

За спільним рішенням адміністрацій освітніх закладів та місцевих аграрних господарств, учнівські аграрні об'єднання створені на базі учнівських НДЗД. Зазвичай такі об'єднання складаються із 3-4 ланок, на чолі яких є ланкові, керують об'єднаннями бригадир (керівник). За аграрними об'єднаннями закріплюється також окрема земельна ділянка у місцевих аграрних господарствах. Щорічно члени аграрних об'єднань ознайомлюються з сівозмiнами полів і колективно вирішують, які сільськогосподарські культури вирощувати. Місцеві господарства забезпечують об'єднання необхідними технічними засобами, насіннєвим та посадковим матеріалами, добривами, засобами захисту рослин, надають консультаційну допомогу з агротехніки вирощування культур.

Члени учнівських аграрних об'єднань закладів освіти області упродовж 3 років були активними учасниками Всеукраїнського проекту «Сади перемоги». Вся продукція вирощена на полях аграрних об'єднань була передана на потреби армії.

Здобувачі освіти в 2024 році на полях аграрних трудових об'єднань виконували не лише практичну, а й цікаву, змістовну дослідницьку роботу. Проведення дослідів на полях об'єднань викликає інтерес до аграрного виробництва і дослідницької справи, сприяє набуттю потрібних у виробництві навичок, переконує у важливості ґрунтовних знань та аналітичного підходу до роботи в сільському господарстві, у виробничій та науковій діяльності взагалі.

Упродовж 2024 року в учнівських аграрних об'єднаннях здійснювалась дослідницька робота за такою тематикою :

- Використання картопляних рештків (лушпини) у якості органічного добрива при вирощуванні томатів сорту «Волове серце» у відкритому ґрунті Лісостепової зони України;
- Вплив попередника на врожай гречки сорту «Віват»;
- Ефективність способів сівби на врожай соняшника сорту «Гігант»;
- Дія природного органічного добрива «БІО-ГЕЛЬ» на умови росту та урожайність капусти;
- Вплив гірчиці білої як сидерату на ріст та розвиток моркви сорту «Королева осені», та багато ін..

Науково-дослідницькі роботи здобувачі освіти щорічно презентують на обласних та Всеукраїнських профільних науково-практичних конференціях, зльотах та виставках, трудових акціях.

Щорічно учнівські аграрні об'єднання - переможці обласного зльоту УВБ, аграрних об'єднань виборюють призові місця на Всеукраїнському зльоті учнівських виробничих бригад та аграрних об'єднань старшокласників. Маємо приклади досвіду роботи в області з проведення зльотів, конкурсів, змагань юних науковців.

Команди Вінниччини впродовж 18 років історії зльотів учнівських виробничих бригад та аграрних об'єднань 6 разів виборювали Гран-прі на Всеукраїнському рівні.

5.3 Робота на НДЗД та робота учнівських трудових аграрних об'єднань, виробничих бригад, об'єктах захищеного ґрунту

В 2023-2024 навчальному році при 629 освітніх закладів територіальних громад області функціонувало близько 199 учнівських навчально-дослідних земельних ділянок, з них 101 НДЗД відповідає Положенню про них, де значна увага приділялася підвищенню ефективності роботи на навчально-дослідних земельних ділянках, пошуку нових форм і методів трудового навчання та виховання учнівської молоді, виховання в них глибокого інтересу і любові до праці на землі, орієнтації на вибір професії, пов'язаних з біологією, екологією і сільськогосподарським виробництвом.

В порівнянні з минулим роком кількість НДЗД зменшилась на одну, у зв'язку з оптимізацією навчальних закладів. В освітніх закладах, де відсутні учнівські НДЗД, в останні роки є тенденція до закладання плодкових садків, дендраріїв, квітників з елементами ландшафтного дизайну, ділянок лікарських рослин, вітамінних городів, на яких проводиться різноманітна за тематикою дослідницька робота. Але маємо надію, що в наступних роках зусиллями територіальних громад будуть проводитися різноманітні заходи щодо відновлення учнівських НДЗД та підвищення ефективності проведення дослідництва, тим більше, що всі умови для цього є.

Основними напрямками діяльності здобувачів освіти на НДЗД є проведення дослідів з урахуванням актуальності тематики у відповідності з навчальними програмами та інтересами дітей. Робота на навчально-дослідних земельних ділянках в основу яких покладена дослідницька робота, сприяє збагаченню знань і творчому розвитку здобувачів освіти, привчає застосовувати одержані теоретичні знання на практиці, розвивати пізнавальний інтерес, логічне мислення та навчитися застосовувати отримані знання з біології та сільського господарства на практиці.

Аналіз одержаних результатів показав, що найкраще дослідницька робота учнівської молоді організована і проводиться на навчально-дослідних земельних ділянках закладів освіти Ямпільської, Бершадської міських, Оратівської, Стрижавської селищних, Іванівської сільської територіальних громад, Вінницької обласної станції юних натуралістів, де здобувачі освіти під керівництвом досвідчених педагогів працювали над створенням аграрних проектів щодо розвитку учнівських навчально-дослідних земельних ділянок, оволодівали сучасними екологічно безпечними технологіями вирощування сільськогосподарських культур, впроваджували результати досліджень у практику сільськогосподарського виробництва, створювали колекційні фонди посадкового та насінневого матеріалу, приймали участь в обласних та Всеукраїнських масових заходах експериментально - дослідницького спрямування.

В усіх закладах освіти, де функціонують навчально-дослідні земельні ділянки, робота учнів організовується відповідно до річного плану, який складається на календарний рік та затверджується на педагогічній раді освітнього закладу, розробляються календарно-тематичні плани, де чітко визначається тема, мета, зміст дослідницької роботи, зв'язок з навчальними програмами.

В 2023 - 2024 навчальному році підвищилась ефективність організації роботи на НДЗД у комунальному закладі «Мізяківсько – Хутірський ліцей» Стрижавської селищної територіальної громади, Кожанської філії Чагівської гімназії Вінницького району, філії закладу середньої освіти I-II ст.. с. філії «Михайлівська гімназія» ліцею імені Івана

Богуна Ямпільської міської ради.

Школярі згаданих освітніх закладів підтримують тісні зв'язки з науковцями Вінницького національного аграрного університету, Уладово-Люлинецької дослідно-селекційної станції Інституту біоенергетичних культур та цукрових буряків НААНУ з питань обґрунтованих методів ведення екологічного землеробства. Засади органічного землеробства школярі району втілюють на пришкільній ділянці:

- зведено до мінімуму використання хімічних препаратів;
- використання плоскорізів для обробітку ґрунту;
- мульчування соломою;
- компостування, внесення мікробіологічних препаратів, органіки та фітопрепаратів.

Практично вся сільськогосподарська продукція вирощена на ділянках є екологічно чистою і використовується для здешевлення дітей у шкільних їдальнях.

Освітні заклади згаданих територіальних громад з року в рік є активними учасниками Всеукраїнського конкурсу-огляду навчально-дослідних земельних ділянок і щорічно отримують призові місця на обласному та Всеукраїнському рівнях.

Навчально-дослідна земельна ділянка комунального закладу «Мізяківсько-Хутірський ліцей Вінницького району Вінницької області» з року в рік покращує ефективність роботи та впроваджує нові форми роботи на ній. На належному науковому рівні проводиться дослідницька робота на НДЗД з вивчення перспективних сортів польових, овочевих та плодово-ягідних культур, квітково-декоративних рослин. Досліди проводяться за завданням вчених Вінницького національного аграрного університету. Зав. ділянками систематично організовує тематичні зустрічі з спеціалістами, новаторами сільськогосподарського виробництва Стрижавської територіальної громади, області для засвоєння нових знань, їх узагальнення і систематизації.

Однією із кращих є навчально-дослідна земельна ділянка Маньківської філії Красносільського опорного закладу Бершадської міської ради, яка стала методичним експериментальним майданчиком з координації та організації роботи в шкільному плодovому садку територіальної громади і має велике пізнавальне та виховне значення серед здобувачів освіти. Закладаючи різноманітні досліди і проводячи спостереження, юннати на практиці ознайомлюються з різноманіттям плодovих та ягідних культур та їх сортовим асортиментом, вивчають оптимальні способи їх вирощування, роблять посильний внесок у справу розмноження нових, господарсько-цінних плодovо – ягідних культур, сприяють поширенню новітніх досягнень науково-дослідних установ. Щорічно заклад приймає участь в У Всеукраїнському фестивалі «Україна сад». Навчально-дослідна земельна ділянка Вінницької обласної станції юних натуралістів, займає площу 0.70 га, відповідає вимогам «Положення», має всі відповідні відділи. В 2023 – 2024 навчальному році на навчально-дослідній земельній ділянці закладу закладено більше 40 науково-обґрунтованих дослідів з актуальною тематикою та виробничим спрямуванням. Заслуговує на увагу впровадження дослідництва у відділах біології, зоології та тваринництва, екології та охорони природи, квітково – декоративного квітництва та ужитково - прикладного мистецтва.

З метою покращення ефективності роботи на учнівських НДЗД освітніх закладів області, працівники відділу інформаційно – методичної роботи Вінницької обласної станції юних натуралістів у 2023-2024 навчальному році в онлайн-форматі провели 4

семінари-практикуми та 11 днів методичної допомоги для районних, міських станцій юних натуралістів, освітніх закладів територіальних громад, на яких розглядалися питання змісту та організації експериментально-дослідницької роботи на учнівських НДЗД та шляхи підвищення її ефективності. Насичені програми таких методичних заходів збагатили досвід учасників і дали можливість показати власні напрацювання під час проведення круглих столів.

Для підвищення ефективності навчально-виховного процесу заклад співпрацює з вищими навчальними закладами, науковими установами, науковцями та спеціалістами біосферних заповідників та національних природних парків, бібліотеками, музеями, загальноосвітніми та позашкільними навчальними закладами, аграрними господарствами. Взаємовідносини регулюються підписанням угод про спільну діяльність і партнерство.

Інтеграція з науково-дослідними установами та вищими навчальними закладами розширює можливості у проведенні науково-дослідної роботи, різноманітних заходів експериментально – дослідницького спрямування. В області налагоджена співпраця з Подільською дослідною станцією садівництва ІС НААНУ, Державним підприємством «Дослідне господарство «Артеміда» Інституту картоплярства НААНУ, Уладово-Люлинецькою та Ялтушківською дослідно-селекційними станціями Інституту біоенергетичних культур та цукрових буряків НААНУ, Вінницьким національним аграрним та Донецьким університетами. Вінницьким державним педагогічним університетом.

Вищі навчальні заклади та науково-дослідні установи надають не тільки кваліфіковану інформаційну підтримку, але й практичну допомогу під час проведення науково-практичних конференцій, тематичних виставок, методичних об'єднань, педагогічних рад, психолого-педагогічних засідань, семінарських занять та ін.

Тісна співпраця з науковцями Вінницьким національного аграрного університету та Вінницьким державним педагогічним університетом ім. М.Коцюбинського, які надають консультаційну та практичну допомогу з дослідної справи (профільна література, тематика досліджень, методика закладання дослідів) педагогам та здобувачам освіти закладів освіти області.

Науковці Донецького національного та Вінницького державного педагогічного університетів допомагають у роботі з обдарованою молоддю та інтелектуально обдарованими вихованцями зокрема, в розробці діагностичного інструментарію, виявленні, розвитку та підтримці обдарованих дітей.

В перспективі плануємо розширити коло таких установ, щоб якомога більше закладів такого спрямування залучилися до співпраці.

5. 4 Практична природоохоронна робота

Одним із важливих напрямків екологічного виховання є формування екологічної культури гармонійних відносин людини з природою.

У формуванні екологічної свідомості учнів велике значення має практична природоохоронна робота. Навчальний заклад покликаний виховувати учнів в душі любові до рідної природи, охорони навколишнього середовища.

В закладах освіти області в учнівської молоді формується відповідальне ставлення до природи, екологічне виховання здійснюється через різні форми класної, позакласної та позашкільної роботи.

Вінницька обласна станція юних натуралістів є координаційним навчально-методичним центром щодо організації і проведення обласних масових заходів природоохоронного та екологічного спрямування.

У 2024 році закладам освіти області було запропоновано участь у Всеукраїнських та обласних природоохоронних конкурсах.

Школярі взяли активну участь в обласній природоохоронній операції **«Без верби і калини нема України»**, ними посаджено 44,3 тис. верби і 1320 кущів калини.

В закладах освіти проводяться різноманітні заходи присвячені давнім українським символам – вербі і калині, учні збирають легенди, прислів'я, перекази, вірші про калину написані українськими поетами. Заклади освіти проводять виховні заходи, наприклад **«Ода вербі»**, **«Без верби і калини нема України»** та інші, в яких розкривається значення верби і калини.

Завдяки активній участі учнів в обласній операції **«Горіх грецький – їжа богатирів»**, всього висаджено 3547 дерев.

П'ятдесят два роки на Вінниччині триває обласний конкурс **«Джерело»**, який має важливе практичне значення у відродженні водних джерел, відновленні їхньої вологості, а також поліпшені стану водних ресурсів області.

Матеріали про участь у виконанні умов конкурсу **«Джерело»** від 6 районів, 64 громад області, якими до виконання практичних заходів по виявленню, впорядкуванню і паспортизації водних джерел було залучено 22160 школярів та 340 загальноосвітніх навчальних закладів Вінниччини.

Зусиллями учасників конкурсу **«Джерело»** було виявлено та взято на облік 2627 джерел ґрунтової води, з яких 1599 джерел було впорядковано протягом 2016 року. Крім цього учасниками конкурсу було також розчищено й впорядковано 552 ділянки берегів струмків, ручаїв, річок і водойм на протязі 398,6 км, заліснено 59,8 га берегів водойм та закріплено їх береги вербовими кілками в кількості 43,0 тис. шт. на протязі 82,4 км.

В рамках конкурсів **«Птахи рідної Землі»**, **«Птахи нашого саду»**, школярі знайомилися з видовим складом та проводили облік птахів саду; здійснили великий різдвяний облік птахів.

У навчальних закладах проведені свята **«День зустрічі птахів»**, **«Птахи – наші друзі»**, вікторини **«Чи знаєш ти птахів?»**, конкурси малюнків, оформлені альбоми **«Птахи в українській народній творчості»**, проведені конкурси плакатів, рефератів, зібрані легенди, перекази, вірші про птахів.

Більше 40 років в області проводиться операція **«Первоцвіт»**.

Учні добре обізнані з особливостями перших весняних квітів. Тому найважливіша проблема – це захистити «вісників весни» від витоптування і жадливого знищення.

Для ефективного збереження та відтворення рідкісних видів рослин, широко проводиться роз'яснювальна робота та природоохоронна пропаганда серед учнів шкіл, населення сіл районів нашої області.

Школярі області є активними учасниками обласного конкурсу **«Годівничка»**. Здобувачі освіти ознайомилися з видовим різноманіттям зимуючих птахів своєї місцевості, оволоділи методиками визначення, спостереження та обліку зимуючих птахів, а саме основне отримали мотивацію гуманного ставлення до птахів. На обласний етап надіслано 124 роботи із 12 ТГ 4 районів області.

В обласному конкурсі «**Знамениті дерева Вінниччини**» взяли участь 7 закладів освіти з 3 районів 7 ТГ області. Така робота ведеться школярами Вінницького, Гайсинського, Хмельницького районів.

В обласній акції «**Прикрасимо дім, в якому ми живемо**» взяли участь учні, вчителі загальноосвітніх навчальних закладів, вихованці, педагогічні працівники позашкільних закладів еколого-натуралістичного спрямування.

Здобувачі освіти доєдналися до оздоровлення довкілля, збереження існуючих та насадження нових зелених насаджень, благоустрою парків, скверів, бульварів, територій навколо навчальних закладів, своїх осель, братських могил; створення квітників, клумб; посилення практичної природоохоронної роботи. В акції взяли участь всі заклади освіти. в акції взяли участь 6 закладів освіти з 3 районів та 5ТГ області.

В рамках обласного еколого- природоохоронного конкурсу «**Країна веселкова**», з метою формування екологічної свідомості, культури школярів та їх готовності до активних дій з охорони природи, в закладах освіти області проводився обласний конкурс «Країна веселкова» за рівнями: молодших школярів - барвінчат «Сім криниць людяності», учні середнього та старшого шкільного віку працювали за напрямом «Рух небайдужих». На конкурс надійшло 29 робіт з 17 ТГ області.

Відповідно до річного плану роботи обласної станції юних натуралістів на 2024 рік та наказу департаменту гуманітарної політики Вінницької облдержадміністрації від 17.10.2024 р. №838-аг «Про проведення в області Тижня екології та охорони природи «Збережемо природу рідного краю» на базі закладу з 18 по 24 листопада 2024 року проведений **обласний Тиждень екології** та охорони природи. В обласному тижні екології та охорони природи брали участь понад 200 здобувачів освіти та 72 педагогічні працівники з 19 Територіальних громад 5районів області.

В рамках Тижня проведено:

- Обласний конкурс – захист пошукових робіт на теми: «Дослідження джерел свого краю»; «Дослідницька робота на екологічній стежині»;
- Обласний семінар – практикум на базі закладів освіти Гніванської ТГ Вінницького району на тему: «Еколого – натуралістична, природоохоронна та дослідницька робота із здобувачами освіти» (в он - лайн режимі);
- Фаховий семінар «Розвиток екологічно – туристичних компетентностей через проведення пізнавальних екскурсій» (для педагогів закладу);
- Відео - лекція «Екологія мого краю» (гурток «Юні екологи» обласної станції юних натуралістів на базі Ліцею№1 м. Хмельника)
- Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «День натураліста»;
- Дитячий екологічний парламент в дії. Дайджест екологічних проблем Вінниччини: про якість питної води в колодязях села Ковалівка та про порівняння кліматичних даних програми GLOBE за 1014 та 2024роки. (доповідають вихованці гуртка «Основи фенології» обласної станції юних натуралістів. (на базі Ковалівського ліцею Немирівської міської ради)
- Відкрите заняття «Дерева, кущі, трав'янисті рослини рідного краю» (гурток «Я досліджую світ» на базі Брацлавського ліцею Тульчинського району.
- Екскурсія по екологічній стежині «Юннат»;
- Трудовий десант в рамках природоохоронної акції «Опале листя» на території дендрарію Вінницької обласної станції юних натуралістів.

Учні області взяли участь у **Міжнародному конкурсі «Квітка буття»**. На обласний етап конкурсу надіслано 64 роботи із 5 районів, 11 територіальних громад. Конкурс проводився за 3 номінаціями: Природні об'єкти «Квітка буття» - ручні вироби: прикраси або аксесуари (кулон, сережки, браслет, намисто), «Екологічна сумка з мотивами природних об'єктів – Квітка буття», «Один день з життя природи» - відео – блог.

До Національного еколого – натуралістичного центру було надіслано 15 конкурсних робіт. Із них 3 роботи є переможцями, а 11 – призерами.

З метою активізації роботи з учнівською молоддю щодо формування у неї екологічної культури, залучення її до практичної природоохоронної роботи, підвищення ефективності навчально-дослідної роботи вихованців, учнів на навчально-дослідних земельних ділянках і задоволення потреб у професійному самовизначенні та творчій самореалізації в закладах освіти області проводився обласний етап **Всеукраїнської акції «День юного натураліста»**.

Учнями та педагогами шкіл області проведено понад 46 масових заходів. А саме, трудові акції з впорядкування території; просвітницькі природоохоронні заходи, свята урожаю, вистави екологічних та лялькових театрів, трудові десанти з озеленення територій, різноманітні конкурси творів, малюнків та інше. що в конкурсі взяли участь що в конкурсі взяли участь 17 освітніх закладів з 11 ТГ 4 районів області.

В закладах освіти області проводився обласний етап Всеукраїнського конкурсу **«Горобець хатній – птах року 2024»** На обласний етап конкурсу надіслано 86 робіт із 6 районів 15 ТГ області.

Дві команди Вінницької області брали участь у фінальному етапі Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху **«Зелена естафета»**. Програма Всеукраїнського природоохоронного руху включала в себе проведення конкурсу – захисту презентацій напрямів роботи Естафети в дистанційному форматі, біотестування, виконання тестових завдань з екології в он лайн режимі. Конкурс був проведений серед команд закладів позашкільної освіти та команд закладів загальної середньої освіти. Нагороджені грамотами НЕНЦУМ серед команд закладів загальної середньої освіти володарем **ГРАН-ПРІ** – стала команда комунального закладу «Жмеринський ліцей №1»; серед команд закладів позашкільної освіти **I місце** – здобула команда КЗ «Вінницька обласна станція юних натуралістів».

Природоохоронна робота у закладі є однією з пріоритетних завдань, які ставлять перед собою педагоги та їх вихованці. Трудові десанти, організація виставок та екскурсій в природу, ведення спостережень, майстер-класи, свята, бліц-лекції, збір лікарської сировини, виготовлення природоохоронних листівок, вивчення видового складу флори та фауни своєї місцевості, допомога тваринам у зимовий період – систематична робота в закладі природоохоронного спрямування. За звітний період юннати закладу взяли участь у 20 природоохоронних конкурсах різного спрямування. Даними заходами було охоплено понад 600 вихованців різних вікових груп.

№ з/п	Назва заходу	К-уч.	Терміни проведення	Відповідальний
1.	Операція «Годівничка» -виготовлення смаколиків; -підгодівля птахів; -сюжет для телеканалу «ВІТА»; - інтерв'ю в газету «СічНьюс – новини Вінниці»	12	січень	Панчук Марина Побережнюк Інна Паламарчук Вікторія
2.	Операція «Первоцвіт» -онлайн-конкурс «Чарівна квіточка весни»; -дослідницька робота з зимової вигонки цибулинних рослин; -майстер-класи з виготовлення первоцвітів в техніці витинання, плетіння з ниток, паперопластики; -бліц-лекції щодо збереження червонокнижних рослин-первоцвітів;	128	Березень-квітень	Гайдей Олена працівники закладу
3.	Всеукраїнський юнацький фестиваль «В об'єктиві натураліста»	4	Січень-березень	Гаврилюк Іванна працівники закладу
4.	Свято зустріч птахів в рамках обласного тижня зоології та тваринництва.	12	квітень	Працівники відділу зоології та тваринництва
5	Обласна природоохоронна акція «Скарбниця здоров'я»	20	Квітень-жовтень	Чупринко Ірина працівники закладу
6.	Всеукраїнський юннатівський рух «Зелена естафета» -звіт-презентація роботи за рік; -дослідницька робота	2	Травень-червень	Іваськевич Галина
7.	Всеукраїнський конкурс «Парки – легені міст і сіл»	2		Лускало Олена
8.	Міжнародний екологічний конкурс «Квітка буття»,	2		Лускало Олена
9.	Обласний конкурс «Річка – мого дитинства»	1	вересень	Панчук Марина
10.	Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Птах року»	10	листопад	Паламарчук Вікторія
11.	Обласний конкурс «Знамениті дерева Вінниччини»	3	жовтень	Лускало Олена Сидорук Катерина
12.	Трудова акція «Юннатівський зеленбуд»	10	Квітень-жовтень	Балинський Іван Сироежко Яна
13.	Всеукраїнський конкурс «Без верби і	12	Квітень-	Таранюк Оксана

	калини нема України» -вищування посадкового матеріалу верби дрібнолистої та декоративної; -Пам'ятна посадка калини у вінницькому медичному реабілітаційному центрі		жовтень	працівники відділу квітництва та декоративно-прикладного мистецтва
14.	Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «День юного натураліста»	32	Вересень-жовтень	Мельник Валентина Войціхова Світлана
15.	Акція «Опале листя»: -трудоі десанти по створенні компостних ям з опалого листя; -виставка дитячих робіт з природного матеріалу «Осіні фантазії»; - виготовлення та розклеювання природоохоронних листівок «Не можна палити осінні листя»:	255	Жовтень-листопад	Побережнюк Інна працівники закладу
16.	Моя країна - Україна	5	листопад	Гайдей Олена Лучкало Олена Побережнюк Інна
17.	Всеукраїнський конкурс «Новорічна композиція»	5	грудень	Чупринко Ірина працівники закладу
18.	Обласний конкурс «Країна веселкова»	12	грудень	Перенчук Оксана
19.	Міжнародна програма «GLOBE»	12	протягом року	Семененко Ольга
20.	Обласний конкурс «Ялинка без ялинки»: -майстер-класи, майстерки, самінар-практикум, виставка дитячих робіт.	133	грудень	Таранюк Оксана

5.5 Розвиток продовольчої програми на 2022-2025 роки

З метою вирішення нагальних проблем продовольчої програми в галузях сільськогосподарського виробництва у 2024 році адміністрація Вінницької обласної станції юних натуралістів прийняла заходи з актуалізації змісту і форм спілкування вихованців з живою природою, розвитку критичного мислення, практичних навичок роботи на земельних ділянках, у садах сільськогосподарському виробництві.

Для реалізації продовольчого забезпечення продовольчої безпеки області в умовах воєнного стану у сфері сільського господарства, рослинництва і садівництва організовані планові заходи суспільно-корисної діяльності здобувачів освіти області:

В області організовано протягом 2024 року наступні заходи:

1. Використання учнівських навчально-дослідних ділянок закладів освіти області для вирощування ягідних, овочевих та польових культур для здешевленого харчування у закладах освіти, та передачі ЗСУ та реалізації населенню.
2. Вирощування розсади овочевих та прямих культур в 14 шкільних теплицях області.
3. Створений банк насіннєвого матеріалу овочевих культур для надання допомоги, закладам освіти деокупованих територій (18 сортів овочевих культур, 1000 тис. пакетів).
4. Вирощено 200 саджанців плодкових та ягідних культур та передано жителям деокупованих територій та переселенцям в області.
5. В рамках обласної акції «Скарбниця здоров'я» вирощено, розфасовано і передано ЗСУ понад 500 пакетів для вітамінних чаїв.
6. Популярний в області юннатівський рух «Сади Перемоги» сприяв розвитку садівничої справи у школах та позашкільних закладах області, що переріс у обласний фестиваль «Україна Сад.»
7. Розроблено «Положення про учнівський крільчатник в закладі освіти області;»

Навчально-дослідна земельна ділянка закладу у 2024 році була експериментальним майданчиком для проведення навчальних екскурсій, семінарів-практикумів для педагогів та учнівської молоді навчальних закладів міста та області і важливою базою для пошуково-дослідницької, суспільно-корисної та виробничої діяльності гуртківців закладу.

У звітному періоді площа навчально-дослідної земельної ділянки склала 0,75 га. Відповідно до плану роботи у своєму складі ділянки мали: 1.Відділи:

- овочевих культур – 580 м²;
- польових культур – 520 м²;
- колекції та систематики – 86 м²;
- селекційно-генетичний – 30 м²;
- лікарських рослин - 300 м²;
- квітково-декоративний – 475 м²;
- маточно-репродуктивний - 88 м²;
- початкових класів – 43 м²;
- виробничий – 250 м²;
- декоративний розсадник – 143 м²;
- плодово-ягідний розсадник – 460 м²;
- Алея Небесної сотні- 470 м²;
- плодovий сад – 0,18 га;
- кустанарій – 300 м² ;
- дендрарій – 800 м².

2. Приміщення:

- голубівник – 77 м²;
- крільчатник – 13 м²;
- пташник -17 м²;
- орнітологічний зал – 35 м²;

- акваріумний зал – 14 м²;
- теплиця – 233 м² (функціонує протягом календарного року);

Проведені гуртківцями дослідні актуальні, спрямовані на розв'язання посильних питань підвищення врожайності сільськогосподарських культур і продуктивності тваринництва в місцевих ґрунтово-кліматичних та виробничих умовах, на випробовування нових перспективних сортів рослин та порід тварин, сприяють впровадженню сучасних технологій.

Гуртківці під керівництвом педагогів оволоділи агротехнікою вирощування сільськогосподарських культур та квітково-декоративних рослин, навчилися правильно вести фенологічні спостереження, набули нових вмінь та навичок, демонстрували сучасні підходи щодо організації дослідницької роботи та її практичних результатів.

За результатами роботи на НДЗД закладу у 2024 оформлено 11 щоденників дослідницької роботи, 5 науково-дослідницьких робіт, підготовлені звіти, виготовлено колекції та створено ряд відеороликів.

У зв'язку із запровадженням військового стану в Україні та виробничими обставинами були проведені відповідні зміни в організацію роботи та структуру ділянок. Зокрема частину виробничих ділянок виділено для вирощування овочевих культур, в рамках Всеукраїнських акцій «Сади перемоги», «Дослідницький марафон», «Кролик».

Вирощена на НДЗД продукція частково реалізована працівникам закладу, решта передана у відділ зоології та тваринництва як корм для тварин живого куточка. Всього реалізовано продукції з НДЗД на суму 3080, 00 грн., для годівлі тварин передано: кабачків 160 кг, кормових буряків 180 кг, гарбузів 75 кг (згідно актів).

Створений в закладі волонтерський центр «З Україною в серці» став постачальником овочів та фруктів для Збройних Сил України. За 2024 року на навчально-дослідних земельних ділянках зібрано і передано ЗСУ: 100 кг буряка столового, 80 кг моркви, 20 кг цибулі, ягоди вишні 20 кг, смородини, малини по 10 кг, 100 кг яблук, 80 пакетів лікарських рослин для фіточаю, здійснено 24 поїздки до місць формування ЗСУ з благодійною допомогою.

6. Фінансово-господарська діяльність

Виділені кошти з обласного бюджету забезпечують певний рівень утримання закладу.

У 2024 році фінансування закладу складало 11 млн. 155 тис. грн., у 2023 році відповідно 10 млн. 872,3 тис. грн.

Залучені кошти у 2024 році склали 25.1 тис. грн., що на 1 тис. 100 грн. більше ніж у 2023 році.

Джерелом надходження залучених коштів була додаткова господарська діяльність на навчально-дослідній земельній ділянці та теплиці – 5 тис. грн., та оренда гаражів – 17,0 тис. грн., додаткова господарська діяльність 8.1 тис.

Заробітна плата у 2024 році складає 70.7 % виділених коштів, 15,6 % – нарахування на неї, 10,6 % – оплата комунальних послуг та енергоносіїв. В сумарному вигляді відповідно надійшло та використано 11155, 0, оплата праці – 7886, 7 , нарахування – 555,9, придбання товарів – 101,9, відрядження – 63,5 тис. грн., комунальні послуги та енергоносії – 1266,7 тис. грн., оплата послуг крім комунальних – 156,7 тис. грн., інші поточні витрати склали – 11,6 тис. грн.

7. Матеріально технічне забезпечення

Матеріально-технічна база обласної станції юних натуралістів забезпечує успішне проведення освітнього процесу та масових виховних заходів.

Загальна площа – 850,8 кв. м., території – 0,93 га, площа земельної ділянки – 0,70 га., плодовий сад 0.23 (га), дендрологічний міні парк. На балансі закладу рахується 7 будівель та споруд розташованих за адресою м. Вінниця вул. Данила Галицького, 2.

Усього кімнат, кабінетів і лабораторій – 10, відділ інформаційно-методичної роботи (2 кабінети), відділ зоології та тваринництва (4 кабінети), відділ біології та

сільського господарства (1 кабінет), відділ екології та охорони природи (1 кабінет), відділ декоративного квітництва та ужитково-прикладного мистецтва (1 кабінет), народознавча світлиця «Берегиня» відділ оргмасової та оздоровчо-реабілітаційної роботи (1 кабінет), спортивна зала, 1 кабінет психологічного навантаження, 1 актові зала, 1 акваріумна зала, 1 зала для утримання тераріумних тварин, господарський дворик з відкритими вольєрами, пташником та крільчатником, 25 одиниць оргтехніки, 2 проектори, 3 телевізори.

На балансі закладу рахується 2 транспортних засоби: автомобіль ГАЗ 32213, 2008 року випуску; трактор «Xingtao», 2010 року випуску.

Стан матеріальної бази Вінницької обласної станції юних натуралістів

№	Основні складові матеріальної бази	Їх площа	К-сть	Оцінка матеріальної бази			
				відповідає вимогам	задовільно	не задовільно	повністю не задовільно
I	Приміщення обласної СЮН	470 м ²	1	+			
II	Допоміжні приміщення:						
1	Тепличне господарство	233 м ²	1		+		
2	Незавершена будова (теплиця)	200 м ²	1			+	
3	Парникове господарство	0,08 га	На 40 рам		+		
4	Павільйон для утримання пасіки з навчальною кімнатою	77 м ²	1		+		
5	Вольєр для птахів	8 м ²	1		+		
6	Гаражі та складські приміщення	500 м ²			+		
II	Присадибна ділянка станції:						
I		0,92 га					
1	Навчально-дослідна ділянка	0,70 га	1	+			
2	Дендрарій	0,08 га	1		+		
3	Колекційна ділянка декоративних кущів	0,03 га	1		+		
4	Сад: а) молодий б) старий	0,23 га	1 1	+	+		
5	Колекція лікарських рослин	0,04 га	1	+			
6	Штучна водойма	15 м ²	1	+			
7	Квітники	0,03 м ²	2	+			
8	Плодово-декоративний розсадник	0,1 га	1	+			
I	Наявність с/г техніки:						
V							
1	Трактор Xingtao		1				
2	Газонокосарка		2	+			
3	Мотоблок «Нива»		1	+			
V	Зоотваринницька база	156	1	+	+		
1	Кількість видів свійських тварин		47	+			

№	Основні складові матеріальної бази	Їх площа	К-сть	Оцінка матеріальної бази			
				відповідає вимогам	задовільно	не задовільно	повністю не задовільно
2	Кількість видів диких тварин (куточок живої природи)		63	+			
V	Наявність комп'ютерів та розмножувальної техніки:						
1	Комп'ютери		16	+			
2	Ксерокс		1	+			
3	Сканер		1	+			
4	Принтери		12				

8. Висновки

Пропозиції щодо поліпшення роботи позашкільних закладів

- Провести відповідну роботу, щодо підготовки та затвердження Положення про дистанційну освіту в позашкільних закладах.
- Розробити і запровадити в освітній процес позашкільних закладів навчальні модулі з питань компетентнісного навчання для створення безпечного психологічного дружнього до дитини середовища.
- Переглянути і оновити перелік традиційних Всеукраїнських конкурсів та умов до них.
- Розробити і запровадити в освітній процес позашкільних закладів навчальні модулі з питань професійної орієнтації та STEM – освіти.
- Доопрацювати роботу RRS - розсилки пошти з сайту НЕНЦУМ
- Осучаснити назву конкурсу Всеукраїнського конкурсу учнівських бригад на конкурс аграрних об'єднань здобувачів освіти.

Основні завдання на 2025 рік

- ✓ Створити систему внутрішнього забезпечення якості позашкільної освіти що є результатом задоволення освітніх потреб та очікувань дітей, їхніх батьків, педагогів, громадськості.
- ✓ Модернізація освітнього простору відповідно до освітньої програми та стратегії розвитку закладу. Впровадження в програмове забезпечення інтегрованих ідей з формування компетентностей особистості в контексті Нової української школи.
- ✓ Створити мережу дитячих об'єднань в загальноосвітніх школах територіальних громад у форматі позакласної роботи.
- ✓ Спільно з керівництвом освітою територіальних громад районів розробити логістику єдиного розкладу проведення виховних заходів позакласної, позашкільної роботи в закладах освіти на 2025 рік.
- ✓ Надання якісної позашкільної освіти, провести самооцінку роботи за 2024-2025 н.р.
- ✓ Створення інноваційного безбар'єрного освітнього простору в закладі.
- ✓ Збереження мережі та контингенту гуртків закладу, оновлення змісту їх роботи.
- ✓ Відновити систему кураторства регіонів з усіх питань позашкільної освіти.

- ✓ Створення інноваційного безбар'єрного освітнього простору в закладі.
- ✓ Збереження мережі та контингенту гуртків закладу , оновлення змісту їх роботи.
- ✓ Відновити систему кураторства регіонів з усіх питань позашкільної освіти.
- Дотримуватися виконання Плану масових заходів затверджених наказом МОН на 2025 рік.
- Реалізувати програмні завдання виграного грантового проекту «Центр денного догляду» в рамках Міжнародної програми «Забезпечення розширення економічних прав і можливостей жінок для відновлення і розвитку» SEED, за підтримки Global Affairs Canada.

**Директор Вінницької обласної
станції юних натуралістів**

Ольга ДРАГОМИРЕЦЬКА